

یادداشت

بودجه بوی نفت

می‌دهد

مرتضی افقه

استاد دانشگاه اهواز

پیش از ورود به بحث لایحه بودجه ۱۴۰۴، ذکر چند نکته مقدماتی، ضروری است. آنچه برای تحلیل شرایط اقتصادی کشور مهم است، بررسی تولید ناخالص داخلی (GDP) است. «GDP» خود شامل چهار جزء است که تنها یک جزء آن، بودجه دولت (G) است:

G
D
P
=
C
+
I
+
G
+
(
X
−
M
)

{\displaystyle GDP=C+I+G+(X-M)}

اینکه گفته می‌شود وابستگی بودجه به نفت کاهش یافته، به معنای کاهش وابستگی کل اقتصاد به نفت نیست و تنها وابستگی درآمدهای بودجه به نفت کاهش یافته است که این هم کل واقعیت نیست؛ زیرا اولاً کاهش سهم درآمدهای نفتی در بودجه عمدتاً از روی اجبار و فشارهای تحریمی بوده و نه طبق یک برنامه‌ریزی دولت و ثانیاً، با کاهش سهم درآمدهای نفتی در بودجه به ناچار سهم سایر درآمدها از جمله مالیات‌ها افزایش می‌یابد. به علاوه، خود مالیات‌ها و سایر درآمدهای بودجه به طور غیرمستقیم به درآمدهای نفتی وابسته‌اند. بنابراین این گفته که وابستگی بودجه به درآمدهای نفتی کاهش یافته، عبارت درستی نیست و می‌تواند به سیاستگذار آدرس غلط بدهد. دولت از مسیر دو سیاست می‌تواند بر متغیرهای اقتصادی تأثیر گذار باشد: یکم، سیاست مالی که در اختیار بانک مرکزی و تصمیم‌گیران پولی کشور است و دوم، سیاست مالی که از طریق بودجه اعمال می‌شود. ادامه در همین صفحه

نحوه اثرگذاری سیاست مالی نیز با استفاده از دو ابزار صورت می‌پذیرد: «G» یا سرمایه‌گذاری دولت و «T» یا مالیات‌ها که خود قاعدتاً باید منبع اصلی درآمدهای بودجه باشد، اما این دو ابزار خود مستقیم و غیرمستقیم به درآمدهای نفتی گره خورده‌اند. منبع تأمین درآمدهای مالیاتی یا از بخش تولید است یا از بخش مصرف. توضیح آنکه حدود ۸۰ درصد از واردات کشور را کالاها داخلی مورد استفاده قرار می‌گیرند که در تولید کالاها داخلی مورد استفاده قرار می‌گیرند. بنابراین ورود این کالاها، نیاز به ارز خارجی دارد که بخش قابل توجهی از آن از درآمدهای نفتی تأمین نمی‌شود. این بدان معناست که چرخ تولید تا اندازه زیادی همچنان به درآمدهای نفتی وابسته است و به همین ترتیب، درآمدهای مالیاتی دولت از بخش تولید، به طور غیرمستقیم به درآمدهای نفتی وابسته است. همچنین است درآمد مالیاتی از بخش مصرف یا از تعرفه‌های گمرکی کالاها وارداتی. بنابراین ملاحظه می‌شود که حتی اگر سهم درآمدهای نفتی به دلیل تحریم یا هر دلیل دیگر، در بودجه کاهش یابد، وابستگی بودجه به فروش نفت به صورت غیرمستقیم ادامه می‌یابد نمی‌توان اینگونه القا کرد که وابستگی بودجه یا اقتصاد کشور به نفت کاهش یافته است.

ملاحظه می‌شود که به رغم تداوم تحریم‌ها، اقتصاد کشور به طور اعم و بودجه دولت به طور اخض همچنان به فروش نفت وابسته بلکه معاندت، اما درآمدهای نفتی کشور تحت تأثیر دو عامل هستند: نخست، قیمت هر بشکه نفت و دوم، امکان فروش نفت. قیمت نفت، خارج از اختیار دولت و ایران است و تحت تأثیر عوامل جهانی است، اما امکان فروش نفت شدیداً به سیاست‌های خارجی کشور وابسته است. بر این اساس، هرگاه قیمت نفت کشور (مثبت یا منفی)، درآمدهای نفتی کشور و به تبع آن، اغلب سیاست‌های اقتصادی کشور تحت تأثیر مثبت یا منفی قرار گرفته‌اند؛ به عنوان مثال، کاهش شدید قیمت نفت در سال ۱۳۶۵، توان اقتصادی کشور و به تبع آن، توان نظامی کشور را تحت تأثیر قرار داد و منجر به پذیرش آتش‌بس توسط ایران گردید. از طرف دیگر، ثبات یا تنش در روابط خارجی به شدت بر درآمدهای نفتی کشور تأثیرگذارند. سیاست تنش‌زدایی دولت خاتمی (سال‌های ۱۳۷۷ تا ۱۳۸۴)، از تأثیری مثبت و بلندمدت بر رونق اقتصادی در آن دوره گذاشت، به گونه‌ای که امروز بخش قابل توجهی (طبق برخی آمارها حدود ۵۰ درصد) از صادرات غیرنفتی را محصولات پتروشیمی دربر می‌گیرند که عمدتاً حاصل سرمایه‌گذاری‌های ناشی از سیاست تنش‌زدایی دولت خاتمی و بهبود روابط سیاسی و اقتصادی با اروپا در آن دوره بود. سرمایه‌گذاری‌های غلیم در صنایع پتروشیمی در عسلویه و بندر امام از جمله این اقدامات بود. در مقابل، سیاست تنش‌زایی احمدی‌نژاد در سال‌های

فرصت امروز

برای کسب و کار آفرینی

کمبود آورده نقدی متقاضیان، طرح‌های مسکن را به چالش می‌کشد

مسکن ملی در آب و گل

بودجه بوی نفت می‌دهد

مقایسه با ارقام قانون بودجه ۱۴۰۲ حدود ۴ درصد و رشد منابع سرمایه‌ای (از جمله نفت) ۴۱درصد، رشد فروش دارایی‌های مالی (شامل فروش اوراق قرضه و شرکت‌های دولتی) ۳۳ درصد پیش‌بینی شده است. علاوه، افزایش درآمدهای مالیاتی نیز حدود ۴۰ درصد (۳۹ درصد) پیش‌بینی شده است. در مورد درآمدهای نفتی باید گفت که اگر خانم هریس انتخاب می‌شد و احتمال انجام مذاکرات و توافق تقویت می‌شد، کسب درآمدهای نفتی به میزان پیش‌بینی‌شده با خوش‌بینی قابل تحقق می‌بود، اما با انتخاب ترامپ به عنوان رئیس‌جمهور آمریکا به عنوان بانی خروج از توافق برجام، بسیار بعید است این میزان فروش نفت قابل تحقق باشد، مگر تحولی غیرمنتظره در دیدگاه‌های سیاسی هر دو کشور ایران و آمریکا رخ دهد. در مورد دو منبع درآمدی دیگر (فروش اوراق قرضه و افزایش مالیات‌ها) با توجه به اینکه در سال‌های گذشته ظرفیت استفاده از این منابع احتمالاً به انتها رسیده باشد، بعید است این میزان افزایش درآمد از طریق این دو ابزار قابل حصول باشد.

تنها منبعی که احتمال تحقق آن قوت بیشتری دارد، استقرار از صندوق توسعه ملی است که در لایحه جاری دیده شده. طبق احکام برنامه‌های پیشین، در سال جاری قرار بود که ۴۸ درصد از درآمدهای نفتی به صندوق توسعه ملی واریز گردد. در لایحه بودجه ۱۴۰۴ پیش‌بینی شده که ۳۵ میلیارد دلار از محل صادرات نفتی نفت خام، میعانات گازی و خالص صادرات گاز طبیعی درآمد حاصل شود که از این مقدار ۳۷٫۵ درصد آن سهم دولت است اما دولت در لایحه بودجه ۱۴۰۴ از ورودی منابع صندوق توسعه استقراض می‌کند، به طوری که از سهم ۴۸ درصدی صندوق توسعه، ۲۸ واحد درصد استقراض دولت در بودجه بوده، یعنی تنها ۲۰ واحد درصد از درآمدهای نفتی به صندوق توسعه واریز می‌شود. با این وصف و با تحولات سیاسی جدید در ریاست جمهوری آمریکا، بعید است این میزان فروش نفت وجود داشته باشد و بنابراین استقراض از صندوق توسعه به میزان گفته شده هم قابل حصول نخواهد بود.

در مجموع می‌توان گفت که با توجه به تحولات سیاسی رخ داده در آمریکا از یکسو و تداوم وابستگی شدید ایران به درآمدهای نفتی و بنابراین نداشتن روابط سیاسی باثبات با سایر کشورها از جمله اروپا و آمریکا، در صورت عدم انجام توافقی جدید با دولت آمریکا، بخش قابل توجهی از درآمدهای نفتی پیش‌بینی شده در لایحه قابل تحقق نخواهد بود و دولت ناچار است یا از هزینه‌های خود بکاهد (که بعید است در این مرحله و به صورت فوری قابل انجام باشد) یا به دنبال منابع دیگری برای جایگزینی درآمدهای نفتی خود باشد، اما چه گزینه‌هایی پیش روی دولت برای

فرصت جدید برای متقاضیان تا روز ۲۰ آذرماه

مهلت ثبت‌نام خودروهای وارداتی تمدید شد

بین خودروهای عرضه شده در این دور، پنج اولویت مردنظز خود را انتخاب کنند. مهلت ثبت‌نام به مدت هفت روز و تا ساعات ۲۳ و ۵۹ دقیقه شنبه ۱۷ آذرماه در نظر گرفته شده بود، اما با توجه به اینکه مهلت تعریف حساب وکالتی و مسودکردن وجه ۵۰۰ میلیون تومانی در این حساب تا روز دوشنبه، ۱۹ آذرماه تمدید

چرا با بهینه‌سازی تأسیسات از هدررفت انرژی جلوگیری نمی‌شود؟

اقلاب ۵۱ همت انرژی در ایران

فرصت امروز: ایران در حالی دومین ذخایر گاز و سومین ذخایر نفتی دنیا را دارد که در حوزه مصرف گاز، سومین مصرف‌کننده بزرگ و در حوزه مصرف نفت، یازدهمین مصرف‌کننده بزرگ جهان محسوب می‌شود.
ویستازی ایران در حوزه مصرف انرژی در حالی است که از منظر اقتصادی، نسبت

معقولی میان شتاب مصرف انرژی و رشد تولید ناخالص داخلی در کشورمان وجود نداد و یکی…

افت شدید صادرات خدمات فنی و مهندسی ایران ادامه دارد

۷ چالش صادرات خدمات مهندسی

فرصت امروز: ایران ظرفیت صادرات بیش از ۲۰ میلیارد دلار خدمات فنی و مهندسی دارد، اما آمار صدور خدمات فنی و مهندسی در دهه گذشته، روند نزولی داشته است که علت عمده آن به عدم پذیرش ضمانت‌نامه‌های بانک‌های ایرانی توسط کشورهای میزبان برمی‌گردد. آسیب‌شناسی موانع و مشکلات پیش روی صدور خدمات فنی و مهندسی نشان می‌دهد که مشکلات و مسائل این حوزه صرفاً از بافتار (متن) قوانین و مقررات، ناشی نمی‌شود و بخشی از مشکلات در ساختار و یا رفتار نهادهای مجری حاصل شده است. وجود بیش از ۵۲ هزار شرکت پیمانکاری و بیش از ۳ هزار شرکت مهندسی مشاور و داشتن سالیانه بیش از ۲۳۳ هزار فارغ‌التحصیل رشته‌های مهندسی در ایران از یکسو نشان‌دهنده ظرفیت بالای صدور خدمات فنی و مهندسی است و از سوی دیگر، کاهش بودجه عمرانی در کشور سبب بیکاری و مهاجرت شرکت‌های پیمانکاری و فارغ‌التحصیلان رشته‌های مهندسی و فرار سرمایه می‌شود که صادرات خدمات فنی و مهندسی می‌تواند زمینه ایجاد اشتغال و مانع از فرار سرمایه از کشور شود. یکی دیگر از ظرفیت‌های صادرات خدمات فنی و مهندسی، ایجاد درهم‌تنیدگی با کشورهای میزبان و قرار دادن ایران در زنجیره تولید ارزش جهانی است؛ که این موضوع باعث وابستگی کشورهایی که خدمات فنی و مهندسی به آنها صادر می‌شود به ایران می‌گردد. به نظر می‌رسد «عدم‌پذیرش ضمانت‌نامه‌های بانک‌های ایرانی توسط کشورهای میزبان صادرات خدمات فنی…

تأمین مالی جمعی در سال گذشته ۴۷۵ درصد افزایش یافت

آینده کراودفاندینگ در اقتصاد ایران

مدیریت و کسب‌وکار

آیا ۴ روز کار در هفته جواب می‌دهد؟

فکر کنید روزهای کاری‌تان فقط چهار روز در هفته باشد. دیگر خبری از روزهای طولانی کاری و خستگی‌های بی‌پایانی نیست. شاید به نظر بیابید این ایده از دل یک رمان علمی- تخیلی بیرون آمده، اما حقیقت این است که چند دهه کار و تلاش مداوم، ذهنیت ما را درباره مفهوم کار تغییر داده است. آیا واقعا نیازی هست که مثل اجدادمان، شانه به شانه زمین را شخم بزئیم یا روی میزهای اداری عرق بزئیم؟ ایده چهار روز کار در هفته، اولین بار توسط نظریه‌پردازان اقتصادی و متخصصان بهره‌وری مطرح شد. این ایده به زبان ساده می‌گوید: «کار کمتر، زندگی بهتر». اما آیا واقعا می‌شود از کار کاست و همچنان موفق بود؟ آیا می‌توان از تنش‌های معمول هفتگی فرار کرد و در عین حال، بهره‌وری را حفظ کرد؟ مثال‌های واقعی نشان می‌دهد که این ایده انقدرها هم خیالی نیست. کشورهایی مثل ایسلند و ژاپن آزمایش‌هایی…

هم مصرف از رکود و تورم و بی‌ثباتی‌های اقتصادی در زنجند.

منابع دیگری که دولت در غیاب عدم تحقق درآمد نفت ناشی از ریاست جمهوری ترامپ می‌تواند جایگزین کند، عبارتند از: فروش اموال و شرکت‌های دولتی؛ فروش اوراق قرضه و استقراض از بانک مرکزی. با این وصف، باید تأکید کرد که ظرفیت استفاده از این منابع در دولت‌های پیشین به انتها رسیده و بعید است حتی همین میزان مندرج در لایحه بودجه ۱۴۰۴ قابل تحقق باشد، چه رسد به افزایش آن؛ اما روش نگران‌کننده‌ای که به نظر می‌رسد دولت در نظر گرفته، افزایش قیمت کالاها و خدمات دولتی از جمله بنزین و ارز است. آقای پزشکیان تحت تأثیر تعدادی از اقتصادخوانده‌های غافل یا بی‌اعتنا به ساختارهای ضدتولید و ضدتوسعه موجود، مدت‌هاست بر طبل افزایش قیمت بنزین می‌کوبد.

هرچند به دلیل نگرانی از واکنش مردم در لایحه بودجه درج نشده اما به احتمال زیاد در طول سال در مسیر این افزایش حرکت خواهد نمود. از طرف دیگر، وزیر اقتصاد در حال عملی کردن افزایش قیمت ارز نیمایی است. هرچند این‌دو افزایش می‌توانند درآمدی برای دولت کسب کنند، اما با توجه به صبر به انتها رسیده مردم در مقابل تورم و گرانی‌های مستمر، این اقدام می‌تواند کشور را با تنش‌های سیاسی و اجتماعی جدی مواجه نماید که با توجه به تنش جاری بین ایران و رژیم صهیونیستی، امکان انجام چنین تصمیم پر از ریسکی در داخل وجود ندارد.

در انتهای این مطلب، اشاره به دو نکته که می‌تواند از فشارهای سیاسی و اقتصادی احتمالی بر کشور بعد از استقرار ترامپ، بکاهد ضروری است: از آنجا که اروپا به شدت در تضاد با سیاست‌های خارجی ترامپ است، ایران می‌تواند از این فرصت استفاده کند و روابط بعریف شده خود با اغلب کشورهای اروپایی را ارتقا دهد تا از این طریق شاید بتواند برخی سیاست‌های ضدایران ترامپ را خنثی کند. این تجربه هم در دوره آقای خاتمی و هم در حالی که در بودجه ۵۵ درصد برآورد شده است و این مورد را نقص لایحه بودجه تلقی کرده‌اند؛ در حالی که همان گونه که ذکر شد، همین میزان هم بیش از توان بخش‌های تولید و مصرف در کشور است، به خصوص آنکه چند سالی است هم تولید و

تأمین درآمدهای جایگزین وجود دارد؟ همان گونه که ذکر شد، در لایحه جاری افزایش ۴۰ درصدی مالیات دیده شده است که به نظر نمی‌رسد همین میزان هم قابل حصول باشد، چه رسد به آنکه این میزان مالیات باز هم افزایش یابد. توضیح آنکه در دو سال انتهایی دولت سیزدهم، افزایش‌های شدیدی در اخذ مالیات‌ها داده شده و بنابراین بعید است بخش مصرف و تولید، ظرفیت پرداخت مالیاتی بیش از این مقدار را دارا باشند. با این وصف، اگر این افزایش‌ها بر فرارهای مالیاتی و یا ابرترومندانی که در بخش‌های غیرمولد (دلالی) درآمدهای نجومی و غیرقابل تصور کسب می‌کنند یا واحدها و بنگاه‌های اقتصادی که تاکنون به دلایل قانونی یا عرفی مشمول معافیت مالیاتی بوده‌اند، متمرکز گردند، هم عادلانه‌تر و هم به نفع رونق اقتصادی کشور است.

در مورد رشد مالیات‌ها در لایحه بودجه ۱۴۰۴، مرکز پژوهش‌های مجلس نکته‌ای بیان کرده که قابل تحلیل است: «ماده ۲۶ قانون برنامه هفتم پیشرفت اشاره می‌کند که در پایان سال‌های برنامه نسبت درآمدهای مالیاتی به تولید ناخالص داخلی باید به ۱۰ درصد افزایش پیدا کند. برای رسیدن به هدف‌گذاری برنامه نسبت مالیات به تولید ناخالص داخلی در سال ۱۴۰۴ باید برابر ۶٫۲ درصد تنظیم شود؛ در حالی که با توجه به مقدار ثبت شده در لایحه بودجه، این نسبت برابر ۵٫۵ درصد است. به عبارت دیگر، گام متناصب سه‌ساله برای تحقق هدف‌گذاری برنامه هفتم در حوزه مالیات در لایحه بودجه پیش‌بینی نشده است.» یکی از اشتباهات رایج برخی اقتصادخوانده‌های غافل یا بی‌اعتنا به ساختارهای متفاوت ایران با کشورهای پیشرفته، این است که بسیاری از رویه‌های جاری در آن کشورها را بدون وجود سازگاری‌های لازم از آنها تقلید و به سیاستگذار توصیه می‌کنند. سهم مالیات از تولید ناخالص ملی و یا از بودجه در آن کشورها، یکی از آن موارد تقلیدی است. در این کشورها اگرچه مالیات‌ها سهم بالایی در بودجه و تولید ناخالص ملی دارند اما میزان خدمات دولت به مردم و شهروندان نیز به همان نسبت بالا و قابل تحسین است. در ایران اما بخش قابل توجهی از منابع درآمدی بودجه از جمله منابع مالیاتی به دلیل ناکارآمدی حاکمیت، تلف شده یا صرف اموری می‌شود که مورد نظر اکثریت نیست. در ماده مورد اشاره قرار شده که سهم مالیات از تولید ناخالص ملی (GDP) به ۱۰ درصد برسد و بنابراین طبق نظر مرکز پژوهش‌ها، این سهم در سال ۱۴۰۴ باید به ۶٫۵ درصد برسد؛ در حالی که در بودجه ۵۵ درصد برآورد شده است و این مورد را نقص لایحه بودجه تلقی کرده‌اند؛

در حالی که همان گونه که ذکر شد، همین میزان هم بیش از توان بخش‌های تولید و مصرف در کشور است، به خصوص آنکه چند سالی است هم تولید و

مهلت ثبت نام خودروها تا روز ۱۷ آذرماه بود که حالا برای سه روز دیگر تمدید شده است. بنابراین با توجه به مهلت بلوکه کردن یکی از حساب‌ها در نزد بانک‌های اخلاعی برای ثبت نام خودروهای وارداتی که پیش از این تا روز چهارشنبه ۱۴ آذرماه بود، این مهم تا روز دوشنبه ۱۹ آذرماه تمدید شده است.

به نتیجه مهلت ثبت‌نام خودروی نیز تمدید شده است. آفتور که «مهدی ضعیفی» مدیر طرح واردات خودرو وزارت صمت خبر داده است، با تمدید مهلت ثبت‌نام خودروهای وارداتی، متقاضیان تا روز سه‌شنبه، ۲۰ آذرماه فرصت دارند تا از میان خودروهای عرضه شده در این دوره، پنج اولویت را انتخاب کنند. پیش از این،

با تمدید مهلت ثبت‌نام خودروهای وارداتی، متقاضیان تا روز سه‌شنبه، ۲۰ آذرماه فرصت دارند درخواست خودرویی خود را ثبت کنند. در طرح جاری عرضه خودروهای وارداتی که ابتدا قرار بود تا پایان روز شنبه ۱۷ آذرماه، فرصت ثبت‌نام خودرویی آن وجود داشته باشد، با توجه به تمدید مهلت تعریف حساب وکالتی تا روز

نگاه

حمایت‌گرای، چشم‌انداز رشد اقتصادی را تهدید می‌کند

دورنمای آینده سیاست‌های صنعتی

اگر احیای حمایت‌گرایی، روند بهبود تجارت جهانی را از مسیر خود خارج نکند، اقتصاد جهانی در دو سال آینده رشد ناآبی خواهد داشت. سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی (OECD) در جدیدترین گزارش چشم‌انداز اقتصادی خود، با تاکید بر اینکه حمایت‌گرایی، چشم‌انداز رشد اقتصاد جهانی را تهدید می‌کند، نسبت به این موضوع هشدار داده و نوشته است: اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۴ میلادی، ۳٫۲ درصد و در سال‌های ۲۰۲۵ و ۲۰۲۶ حدود ۳٫۳ درصد رشد خواهد کرد؛ زیرا تورم کمتر، رشد شغلی و کاهش نرخ بهره به خشی کردن انقباضات مالی در برخی از کشورها کمک خواهد کرد. آخرین گزارش سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی که اعضای آن همگی از کشورهای توسعه‌یافته و ثروتمند جهان هستند، تا حد زیادی مطابق با داده‌های آماری ماه سپتامبر است، زمانی که انتظار رشد ۳٫۲ درصدی در این سال و سال آینده را داشت و هنوز برای سال ۲۰۲۶ پیش‌بینی انجام نداده بود.

براساس گزارش سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی (OECD)، پس از تفرقه تجارت جهانی در سال گذشته، تجارت در حال بازگشت به وضعیت سابق خود است و علی‌رغم افزایش تعداد اقدامات برای محدود کردن جریان واردات، رشد حجم تجارت در سال آینده به ۳٫۶ درصد خواهد رسید. افزایش تنش‌های تجاری و حرکت بیشتر به سمت حمایت‌گرایی ممکن است زنجیره تأمین را مختل کند، قیمت مصرف‌کننده را افزایش دهد و بر رشد، تأثیر منفی بگذارد. از زمانی که «دونالد ترامپ» رئیس‌جمهور منتخب آمریکا درخواست‌ها برای افزایش تعرفه واردات بر شرکای مختلف تجاری بزرگ خود را مطرح کرده، چشم‌انداز تجارت جهانی مبهم شده است. از آنجایی که بازار کار سرد باعث تعدیل هزینه‌های مصرف‌کننده می‌شود، سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی پیش‌بینی کرده که رشد اقتصادی آمریکا از ۲٫۸ درصد در سال ۲۰۲۴ به ۲٫۴ درصد در سال ۲۰۲۵ و ۲٫۱ درصد در سال ۲۰۲۶ کاهش خواهد یافت. در چین به عنوان دومین اقتصاد بزرگ جهان نیز علی‌رغم تسهیلات پولی و مالی، پیش‌بینی رشد از ۴٫۹ درصد در سال ۲۰۲۴ به ۴٫۷ درصد در سال ۲۰۲۵ و ۴٫۴ درصد در سال ۲۰۲۶ کاهش یافته است؛ زیرا میل به مصرف در میان مصرف‌کنندگان به دلیل بی‌انداز بالا ضعیف باقی‌مانده است. در همین حال، در منطقه یورو، سرمایه‌گذاری از تسهیل بانک مرکزی سود می‌برد و بازارهای کل محدود از هزینه‌های مصرف‌کننده حمایت می‌کند و همین موضوع، پیش‌بینی رشد را از ۰٫۸ درصد در سال جاری میلادی به ۱٫۳ درصد در سال ۲۰۲۵ و ۱٫۵ درصد در سال ۲۰۲۶ افزایش خواهد داد. رشد انگلیس از ۰٫۹ درصد در سال ۲۰۲۴ به ۱٫۷ درصد در سال ۲۰۲۵ افزایش یافته است؛ زیرا درآمد واقعی و افزایش منجر عمومی به خنثی کردن تأثیر مالیات‌های بالاتر، پیش از اینکه رشد به ۱٫۳ درصد در سال ۲۰۲۶ کاهش یابد، کمک خواهد کرد. همچنین به تقویت اقدامات محرک اقتصادی زاین از یک انقباضی ۰٫۳ درصدی در سال جاری به رشد ۱٫۵ درصدی در سال ۲۰۲۵ بازگشته و سپس به ۰٫۶ درصد در سال ۲۰۲۶ کاهش خواهد یافت. به گفته سازمان توسعه و همکاری‌های اقتصادی (OECD)، با کاهش تورم، اکثر بانک‌های مرکزی بزرگ به‌جز ژاپن باید سیاست‌های پولی را به‌دقت کاهش دهند. در شرایطی که اکثر مالی‌های عمومی دولت‌ها تحت‌فشار است، آنها باید اقدامات فقهی برای تثبیت بار بدهی خود انجام دهند. به نظر می‌رسد با بازگشت «دونالد ترامپ» به کاخ سفید از بیستم ژانویه و آغاز دوره ریاست جمهوری او، حمایت‌گرایی تجاری بار دیگر در دستور کار کشورها قرار می‌گیرد. در کشورهای در حال توسعه نیز سیاست‌های صنعتی به سمت حمایت‌گرایی، گزارش پیدا کرده‌اند که به واسطه آن، سیاست‌های حمایتی ماندگار شده و باعث ایجاد بخش‌های تولیدی غیر رقابتی و ناکارآمد می‌شوند. سیاست‌های صنعتی در سال‌های گذشته، شاهد تحول چشمگیری بوده‌اند و دولت‌ها در سراسر جهان، به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه، با هدف بازآفرینی ساختار اقتصادی و رشد کنترل بیشتر بر بخش‌های صنعتی، رویکرد فعال‌تری را در پیش گرفته‌اند. این روند می‌پویید، در عوامل متعدد سیاسی، اقتصادی و ژئوپلیتیک ریشه دارد که بانک اروپایی بازسازی و توسعه (EBRD) در گزارش تازه خود به بررسی آن پرداخته است. طبق آزرایی EBRD، سیاست‌های صنعتی جدید به‌دند مطوف به فرار از تله‌های حمایت‌گرایی هستند و شرایطی را بر گیرنده سیاست صنعتی تحمیل می‌کنند. از شرق آسیا گرفته تا کشورهای اروپایی و آمریکا، سیاست‌های صنعتی مشروط هستند و فراتر از تنوع در انواع ابزارها، این مشروط بودن آنهاست که قابل توجه است. سیاست‌های صنعتی در عصر حاضر به یک استراتژی راهبردی برای دولت‌ها تبدیل شده‌اند که فراتر از مداخلات سنتی اقتصادی عمل می‌کنند. این رویکرد نه‌تنها یک راهبرد اقتصادی، بلکه ابزاری برای بازتعریف قدرت اقتصادی محسوب می‌شود. در شرایطی که رقابت بین‌المللی شدت گرفته است، دولت‌ها به تضمین جهانی دستخوش تغییرات اساسی شده‌اند، کشورهای در حال توسعه با چالش‌های پیچیده‌ای در طراحی و اجرای سیاست‌های صنعتی مواجه هستند. مهم‌ترین چالش، توازن بیسن حمایت از صنایع داخلی و حفظ رقابت‌پذیری بین‌المللی است. اقتصادهای نوظهور باید استراتژی‌هایی را دنبال کنند که ضمن تقویت تولید داخلی، از تله حمایت‌گرایی افراطی دوری کنند. این امر مستلزم سرمایه‌گذاری هوشمندانه در زیرساخت‌ها، تقویت سرمایه انسانی و ایجاد محیط نوآورانه است. نکته مهم دیگر، اهمیت ظرفیت اداری و مالی دولت‌ها در موفقیت سیاست‌های صنعتی است. کشورهای که از سیستم بروکراتیک کربانگ درآمد و شفافیت برخوردار هستند، موفق‌تر عمل می‌کنند که این امر نیازمند سرمایه‌گذاری و توجه پیوسته در حوزه‌های آموزش مدیران دولتی، استقرار سازوکارهای نظارتی و ایجاد شفافیت در تخصیص منابع است. تغییرات جهانی همچنین نشان می‌دهد که سیاست‌های صنعتی به سمت بازگشت از تعرفه‌ها کمتر تحریفی و بیشتر حمایتی حرکت می‌کنند، جایگزینی ابزارهای تعرفه‌ای با مشوق‌های مالی، حمایت از نوآوری و سرمایه‌گذاری در فناوری‌های نوظهور، روندی است که اقتصادهای پیشرو در پیش گرفته‌اند. در عصر تنش‌های تجاری و تجدید آرایش اقتصاد جهانی، کشورها سعی می‌کنند با اتکا به سیاست‌های صنعتی کارآمد، استقلال اقتصادی و امنیت ملی خود را تضمین کنند. این رویکرد به‌ویژه در حوزه‌های فناوری‌های راهبردی همانند نیمه‌رساناها، انرژی‌های تجدیدپذیر و فناوری اطلاعات دیده می‌شود.

گزارش تازه بانک اروپایی بازسازی و توسعه (EBRD) نشان می‌دهد که استفاده از سیاست‌های صنعتی در اقتصادهای پیشرفته و نوظهور، روندی صعودی داشته است و این افزایش نه‌تنها در تعداد سیاست‌های جدید اعلام‌شده در هر سال، بلکه در تعداد سیاست‌های موجود در هر مقطع زمانی نیز مشهود است. نکته جالب اینجاست که این روند حتی در کشورهای با ظرفیت‌های اداری و مالی محدودتر مشاهده می‌شود. همچنین ابزارهای مورد استفاده در سیاستگذاری صنعتی، طیف گسترده‌ای را شامل می‌شوند. کمک‌های بلاعوض، تأمین مالی صادرات، بازتعمیرات وارداتی و وام‌های دولتی از رایج‌ترین ابزارها هستند که حدود ۶۷ درصد سیاست‌های صنعتی را پوشش می‌دهند. انتخاب ابزار مناسب به عوامل مختلفی همچون ساختار بازار، بخش هدف و اهداف سیاسی بستگی دارد. تحلیل سیاست‌های موجود نشان می‌دهد که کشورهای با ظرفیت‌های اداری و مالی متفاوت، رویکردهای متنوعی را در اجرای سیاست‌های صنعتی اتخاذ می‌کنند. در حالی که اقتصادهای پیشرفته عموماً از ابزارهای پیچیده و کم‌تعریف استفاده می‌کنند، کشورهای با ظرفیت‌های محدودتر عمدتاً به سمت ابزارهای تهدیدکننده همانند ممنوعیت‌های وارداتی، سهمیه‌بندی و محدودیت‌های مجوز گرایش دارند. از جمله یافته‌های این گزارش، رویکرد تبعیض‌آمیز اکثر سیاست‌های صنعتی علیه بخش خارجی است. این رویکرد شامل اقداماتی مانند ایجاد موانع وارداتی، اعطای یارانه به تولیدکنندگان داخلی و محدودسازی فعالیت شرکت‌های خارجی می‌شود؛ به عنوان نمونه، در کشورهای نظیر کانادا و آمریکا بیش از ۸۰ درصد از سیاست‌های صنعتی معطوف به شرکت‌های خاص است؛ در حالی که چین عمدتاً بر شرکت‌های بزرگ دولتی در بخش تولید تمرکز دارد. یکی دیگر از روندهای قابل توجه، افزایش استفاده از بندهای پایان دوره (sunset clauses) در سیاست‌های صنعتی است. این بندها که تاریخ انقضای مشخصی برای سیاست‌ها تعیین می‌کنند، می‌توانند از وابستگی بیش از حد به حمایت‌های دولتی جلوگیری کنند. اگرچه هنوز اکثریت سیاست‌ها شامل چنین بندهایی نمی‌شوند، اما این روند نشان‌دهنده یادگیری تجربی کشورهای توسعه‌یافته است. این گزارش در پایان برای اجرای موفق سیاست‌های صنعتی، چند توصیه کلیدی را مطرح می‌کنند که از جمله آنها می‌توان به ایجاد فشارهای رقابتی و آزمون‌های مبتنی بر بازار، تمرکز بر سه‌گانه‌ی صادراتی و انتقال دانش، طراحی مکانیزم‌های ارزیابی مستمر و نهایتاً سرمایه‌گذاری مداوم در ظرفیت‌های اداری و کیفیت نیروکراسی اشاره کرد.

فرصت امروز: ایران ظرفیت صادرات بیش از ۲۰ میلیارد دلار خدمات فنی و مهندسی دارد، اما آمار صدور خدمات فنی و مهندسی در دهه گذشته، روند نزولی داشته است که علت عمده آن به عدم پذیرش ضمانت‌نامه‌های بانک‌های ایرانی توسط کشورهای میزبان برمی‌گردد. آسیب‌شناسی موانع و مشکلات پیش روی صدور خدمات فنی و مهندسی نشان می‌دهد که مشکلات و مسائل این حوزه صرفاً بافتار (متن) قوانین و مقررات، ناشی نمی‌شود و بخشی از مشکلات در ساختار و یا رفتار نهادهای مجری حاصل شده است. وجود بیش از ۵۲ هزار شرکت پیمانکاری و بیش از ۳ هزار شرکت مهندسی مشاور و داشتن سالیانه بیش از ۲۳۳ هزار فارغ‌التحصیل رشته‌های مهندسی در ایران از یکسو نشان‌دهنده ظرفیت بالای صدور خدمات فنی و مهندسی است و از سوی دیگر، کاهش بودجه عمرانی در کشور سبب بیکاری و مهاجرت شرکت‌های پیمانکاری و فارغ‌التحصیلان رشته‌های مهندسی و فرار سرمایه می‌شود که صادرات خدمات فنی و مهندسی می‌تواند زمینه ایجاد اشتغال و مانع از فرار سرمایه از کشور شود. یکی دیگر از ظرفیت‌های صادرات خدمات فنی و مهندسی، ایجاد درهم‌تنیدگی با کشورهای میزبان و قرار دادن ایران در زنجیره تولید ارزش جهانی است؛ که این موضوع باعث وابستگی کشورهایی که خدمات فنی و مهندسی به آنها صادر می‌شود به ایران می‌گردد.

به نظر می‌رسد «عدم‌پذیرش ضمانت‌نامه‌های بانک‌های ایرانی توسط کشورهای میزبان صادرات خدمات فنی و مهندسی»، «بحران‌های ناشی از تغییر روابط سیاسی دولت با کشورهای میزبان صادرات خدمات فنی و مهندسی»، «جنگ‌ها، آشوب‌ها و اقدامات تروریستی»، «مشکلات حکومت جدید افغانستان»، «عدم‌عضویت و ضعف فعالیت ایران در بانک‌های بین‌المللی»، «عدم‌امکان نقل و انتقال دلار و یورو به دلیل تحریم» و «جهش‌های نرخ ارز در کشور»، هفت چالش عمده صادرات خدمات فنی و مهندسی ایران است.

کاهش صادرات خدمات فنی و مهندسی

صادرات خدمات فنی و مهندسی ایران با چه چالش‌هایی مواجه است؟ این سوالی است که بازوی پژوهشی اتاق ایران در گزارش تازه خود مطرح کرده و «صدور خدمات فنی و مهندسی»، چالش‌ها و راهکارهای آن» را آسیب‌شناسی کرده است. به گفته مرکز پژوهش‌های اتاق ایران، اگرچه ایران ظرفیت صادرات بیش از ۲۰ میلیارد دلاری خدمات فنی و مهندسی را دارد، اما آمار صدور خدمات فنی و مهندسی سازمان در دهه گذشته روند نزولی داشته است. از جمله ظرفیت‌های صادرات خدمات فنی و مهندسی، ایجاد درهم‌تنیدگی با کشورهای میزبان و قرار دادن ایران در زنجیره تولید ارزش جهانی است؛ این موضوع باعث وابستگی کشورهایی که خدمات فنی و مهندسی را وارد می‌کنند به محیط کسب‌وکار و اقتصاد ایران می‌شود. با این وجود، «عدم‌پذیرش ضمانت‌نامه‌های بانک‌های ایرانی توسط کشورهای میزبان صادرات خدمات فنی و مهندسی»، «بحران‌های ناشی از تغییر روابط سیاسی دولت با کشورهای میزبان صادرات خدمات فنی و مهندسی»، «جنگ‌ها، آشوب‌ها و اقدامات تروریستی»، «مشکلات حکومت جدید افغانستان»، «عدم‌عضویت و ضعف فعالیت ایران در بانک‌های بین‌المللی»، «عدم‌امکان نقل و انتقال دلار و یورو به دلیل تحریم» و «جهش‌های نرخ ارز در کشور»، از مهم‌ترین مشکلات صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی در ایران است.

مشکل اصلی که صادرکنندگان این حوزه با آن مواجه هستند، نبود

افت شدید صادرات خدمات فنی و مهندسی ایران ادامه دارد

۷ چالش صادرات خدمات مهندسی

نگرش فرآیندی به مسئله صدور خدمات فنی و مهندسی و نبود متولی متمرکز برای پیاده‌سازی آن در سطح ملی است. از دیگر مشکلاتی که بازار صدور خدمات فنی و مهندسی را با محدودیت مواجه کرده، عدم‌عضویت ایران در بعضی از بانک‌های بین‌المللی است که دسترسی به بازار صدور خدمات فنی و مهندسی در پروژه‌های تأمین مالی شده توسط این بانک‌ها را محدود کرده است. از دیگر موانع می‌توان به مشکلات قانون‌گذاری و مقررات‌گذاری در حوزه صدور خدمات فنی و مهندسی اشاره کرد. پراکندگی موضوعی و زمانی، سطحی‌بودن قوانین و مقررات، قوانین ارشادی در کنار مراجع مختلف وضع وفق کوتاه‌مدت عمر احکام صدور خدمات فنی و مهندسی، رنوس اساسی مشکلات این قسمت هستند. عضویت در بانک‌های بین‌المللی، پرداخت مشوق‌های صادراتی، استفاده از ظرفیت‌های در گاه ملی مجوزها، دائمی کردن بند «۵» تبصره یک قانون بودجه ۱۴۰۳ کل کشور به‌عنوان حکم اثربخش و تدوین قانون دائمی و جامع درخصوص صدور خدمات فنی و مهندسی از جمله راهکارهای ارائه‌شده برای بهبود محیط کسب‌وکار فعالان حوزه صدور خدمات فنی و مهندسی محسوب می‌شود.

مشکلات عمده پیش روی صادرکنندگان

صدور خدمات فنی و مهندسی در سال‌های گذشته به دلایل متعددی، دچار مشکلات زیادی شده است؛ عدم‌قبول تضامین بانک‌های ایرانی موجب افزایش هزینه مربوط به تضامین از حدود نیم‌درصد مبلغ قرارداد تا ۱۰ درصد مبلغ قرارداد شده و پیمانکاران به‌ناچار مجبور به مشارکت با یک شرکت محلی یا تأمین سپرده به‌صورت نقدی می‌شوند. تغییر روابط سیاسی دولت، قراردادهای صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی را نیز تحت‌الشعاع قرار داده است. برخی از قراردادهای منعقدشده با پیمانکاران خدمات فنی و مهندسی ایرانی، توسط کشورهای طرف قرارداد به دلیل فشار آمریکا با کشورهای دیگر به‌طور یکطرفه نقض شده است. همچنین حملات گروه تروریستی داعش در عراق منجر به تعطیلی طولانی‌مدت یا خاتمه قراردادها شده و به‌تبع آن موجب تحمیل ضرر و زیان به شرکت‌های ایرانی شده است. از طرفی، عدم‌ثبات و عدم‌پیش‌بینی‌پذیری رفتارهای حکومت مستقر شده در افغانستان، پیمانکاران ایرانی فعال در این کشور را با مشکلات متعددی مواجه کرده و در مواردی حکومت طالبان، مطالبات تأییدشده پیمانکاران ایرانی را انکار می‌کند.

ایران عضو بانک توسعه اسلامی و بانک جهانی است و در مناقضاتی که تأمین مالی توسط این بانک‌ها انجام می‌گیرد، امکان حضور برای پیمانکاران ایرانی وجود دارد. به‌رغم اینکه به فعالیت ایران در این بانک‌ها و میزان وام اخذشده به نسبت سرمایه ایران در بانک‌های پیش‌گفته، انتقاد جدی وارد است، اما ایران عضو بانک توسعه آفریقایی، بانک توسعه آسیایی و بانک توسعه بریکس نیست و این موضوع دسترسی به بازار را برای صادرکنندگان محدود کرده است. همچنین به‌دلیل تحریم، مبادله باه و یورو برای شرکت‌های ایرانی با کشورهای طرف قرارداد عملاً غیرممکن شده و پیمانکاران به ناگزیر مجبور به انجام قرارداد با ارزهای محلی بوده که عمدتاً با نوسان زیاد مواجه شده‌اند. کاهش ارزش این ارزها در مقایسه با ضربه‌های چندمیلیون دلاری به پیمانکاران خدمات فنی و مهندسی تحمیل کرده است. از سوی دیگر، عدم‌پرداخت به‌موقع مطالبات پیمانکاران توسط کشورهای طرف قرارداد، موجب عدم‌توانایی پیمانکاران در بازپرداخت به‌موقع تسهیلات ارزی شده است، همچنین جهش‌های مکرر نرخ ارز

در کشور، علاوه‌بر تحمیل هزینه‌های پیش‌بینی‌نشده به پیمانکاران و ضررهای مالی، هزینه‌های حقوقی و قضایی نیز به آنها تحمیل کرده است. در برخی از موارد، ممنوع‌الخروجی مدیران شرکت‌های صدور خدمات فنی و مهندسی و حتی مسدودشدن حساب‌های بانکی هیأت‌مدیره شرکت‌های تسهیلات اخذ شده در پی داشته است. همچنین عدم‌تصمیم‌گیری درخصوص تسهیلات معوق صادرکننده خدمات فنی و مهندسی باعث فرست دادن به رقبای منطقه‌ای و آسیایی، از جمله ترکیه شده است.

۶ راهکار پیشنهادی بخش خصوصی

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران در بخش پایانی این گزارش، راهکارها و پیشنهادهایی را مطرح کرده و برخی از مهم‌ترین بستری‌های قانونی و مقرراتی برای بهبود محیط کسب‌وکار را برشمرده است؛ پیشنهاد نخست، الحاق جزء یک به بند «۵» تبصره یک قانون بودجه سالل ۱۴۰۴ کل کشور است؛ در نظر گرفتن مقدار مشخصی از ردیف «اعتبار مشوق‌ها و زیرساخت‌های صادرات غیرنفتی و غیرپتروشیمی» برای صادرات خدمات فنی و مهندسی می‌تواند منابع مالی لازم را برای حمایت از صدور خدمات فنی و مهندسی فراهم آورد. پیشنهاد دوم، وضع قانون «عضویت جمهوری اسلامی ایران در بانک‌های توسعه آسیایی، توسعه آفریقایی و توسعه بریکس» است؛ عضویت ایران در این نهادها امکان دسترسی به بازار بزرگ‌تر را برای صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی ایجاد می‌کند. پیشنهاد سوم، تصویب آیین‌نامه «فهرست مجوزها و استعلام‌های مرتبط با صدور خدمات فنی» است؛ تصویب این آیین‌نامه و تعیین زمان مشخص برای هرگونه مجوز، استعلام و… مربوط به این حوزه، می‌تواند به چابک‌سازی فرآیند کمک شایانی کند و کل فرآیند اخذ مجوزها و استعلام‌ها قابل‌پایش و رصد شود.

استعلام چهارم، الحاق بند «ب» ماده ۸ قانون «الحاق برخی موارد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت» است؛ دائمی‌بودن احکام قانون و مقررات، فضای هر کسب‌وکاری را پیش‌بینی‌پذیرتر می‌کند، بنابراین حکم بند «د» تبصره یک قانون بودجه ۱۴۰۳ کل کشور به‌عنوان حکم مؤثر در حوزه صادرات خدمات فنی و مهندسی که به موجب آن دولت مکلف به تأمین ضمانت‌نامه‌های پیمانکاران و مشاوران صادرکننده خدمات فنی و مهندسی شده است، ضروری است که به یک قانون دائمی تبدیل شود. پیشنهاد پنجم، تدوین لایحه «قانون احکام دائمی مربوط به صدور خدمات فنی و مهندسی» است؛ نظر به پراکندگی قوانین و مقررات این حوزه و همچنین نبود متولی با اختیارات قانونی مکفی برای تصمیم‌گیری درخصوص مسائل صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی، لذا ضروری است قانونی جامع که مسائلمختلف صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی از قبیل اعطای تسهیلات، رفع تعهدات ارزی، امور گمرکی، تضامین، تکالیف وزارت امور خارجه و… را دربر می‌گیرد، تدوین شود و به تصویب برسد. و نهایتاً پیشنهاد ششم، موافقت با درخواست صادرکنندگان متقاضی مبنی‌بر توسعه دامنه ماده ۴۶ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و اصلاح آیین‌نامه اجرایی آن است؛ ماده ۴۶ قانون پیش‌گفته، تسهیلاتی برای رفع تعهدات ارزی واردکنندگان کالا و خدمات وضع کرده است و پیشنهاد توسعه دامنه این احکام به صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی، گامی در جهت درخواست برخی فعالان این حوزه محسوب می‌شود.

کمبود آورده نقدی متقاضیان، طرح‌های مسکن را به چالش می‌کشد

مسکن ملی در آب و گل

افراد محروم است.

براساس گزارشی که مسئولان دولت سیزدهم ارائه داده‌اند، ۶۳۰ هزار واحد حمایتی به صورت انبوه‌سازی طرح نهضت ملی مسکن به سر می‌ساخت رسیده که ۱۹ هزار و ۹۳۱ واحد آن تکمیل شده است. از ۲ میلیون و ۶۱۰ هزار واحد آغاز شده نیز طبق همین آمار ۶۲۹ هزار واحد تکمیل شده که طرح‌های مختلفی از جمله واگذاری زمین ۹۹ ساله، جوانی جمعیت، ایثارگران، زمین روستایی، حمایتی، نیروهای مسلح، بافت فرسوده، خودمالکی شهری، مسکن روستایی و مسکن مهر را شامل می‌شود. به نظر می‌رسد هر واحد مسکن شخصی، انبوه‌سازی یا مسکن مهر که افتتاح شده در این آمار لحاظ شده است که طبیعتاً عمده این واحدها قبل از دولت سیزدهم به مرحلی از پیشرفت رسیده بود. یکی از انتقاداتی که مسئولان دولت چهاردهم به رویکرد گذشته دارند، این است که برخی واحدها از جمله در شهر جدید پردیس به صورت ناقص و فاقد خدمات رونمایی افتتاح شده و به همین دلیل، امکان سکونت در آنها وجود ندارد.

اما جسدا از این کشمکش‌های بی‌ثمر، آنچه اهمیت دارد، تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام و ایجاد بستری برای خانه‌دار کردن متقاضیان است. اگرچه وزارت راه و شهرسازی دولت سیزدهم از ۷ میلیون نفر ثبت نام کرد و حدود ۵ میلیون نفر واجد شرایط شناخته شدند، اما فقط ۷۸۰ هزار نفر از متقاضیان پول واریز کردند که دولت چهاردهم می‌گوید خود را متعهد به تسریع پروژه‌های مسکونی برای این افراد می‌داند. در این راستا انتظار می‌رود که متقاضیان موثر نسبت به واریز به‌موقع آورده نقدی خود اقدام کنند. از نسوی دیگر، سیستم بانکی کشور باید در انجام تعهدات خود، رویکرد مسئولانه‌ای را در پیش بگیرد. بانک‌ها می‌گویند که منابع کافی برای پرداخت تسهیلات به بخش مسکن در اختیار ندارند. این در حالی است که طبق قانون جهش تولید مسکن، بانک‌ها موظفند ۲۰ درصد

تسهیلات خود را به بخش مسکن اختصاص دهند. آنچه در سال‌های اخیر، مورد انتقاد برخی از رسانه‌ها و کارشناسان قرار گرفته، این است که شاید در نظام بانکی کشور چنین تمایلی برای پرداخت تسهیلات مسکن وجود ندارد. «حامد بخشایش»، نماینده مجلس در این خصوص می‌گوید: «بانک‌ها عمدتاً علاقه دارند که در مسائل تجاری، صادرات، داد و ستد و دلالی کار کنند؛ زیرا این تجارت و داد و ستد است که سود زیادی را نصیب بانک‌ها می‌کند. اگر بانک‌ها بخواهند تسهیلات ساخت و خرید مسکن را پرداخت کنند، طبیعتاً سود کمتری عاید آنها خواهد شد».

طبق گزارش‌های میدانی، عمده سازندگان طرح مسکن ملی در حال حاضر با کمبود منابع مالی مواجه هستند و باید هرچه سریع‌تر به صورت وضعیت‌ها رسیدگی شود. دولت چهاردهم وعده داده است که واحدهای مسکونی نیمه‌تمام را به پایان برساند. در همین راستا در هفته‌ای که گذشت، وزیر راه و شهرسازی با تزریق ۹۶۰ میلیارد تومان از محل صندوق ملی مسکن برای تکمیل پروژه‌های باقی‌مانده مسکن مهر شهرهای جدید پردیس، پرند و مهستان موافقت کرد.

گفتنی است وزارت راه و شهرسازی اخیراً اطلاعات ۳۸ هزار و ۲۵۹ خانه خالی (مربوط به سال ۱۴۰۲) را به سازمان امور مالیاتی ارسال کرده است. براساس آمارها در سال‌های ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱، حدود ۱۲۵ هزار واحد مسکونی خالی مشمول مالیات شناخته شدند. قانون مالیات بر خانه‌های خالی در سال ۱۳۹۹ به تصویب مجلس یازدهم رسید و قرار شد واحدهایی که بیش از ۱۲۰ روز ساکن نداشته باشند مشمول مالیات برمبنای درآمد اجاره شوند. به پشتوانه این قانون، روند معرفی واحدهای خالی در سال‌های اخیر با شدت و ضعف ادامه داشته و وظیفه شناسایی این واحدها برعهده وزارت راه و شهرسازی قرار گرفته است؛ هرچند که به گفته رئیس سازمان امور مالیاتی، بعضاً اشتباهاتی در شناسایی خانه‌های خالی صورت می‌گیرد.

اخبار

معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی توضیح داد

سیاست بانک مرکزی در حوزه رمزپول‌ها

با تصویب سند «چارچوب سیاستگذاری و تنظیم‌گری بانک مرکزی در حوزه رمز پول‌ها» در هیأت عالی بانک مرکزی، یکی از خطوط اصلی راهنما در تدوین این چارچوب، تأکید بر حکمرانی ریال و حاکمیت پول ملی اعلام شد.

سند «چارچوب سیاستگذاری و تنظیم‌گری بانک مرکزی در حوزه رمزپول‌ها» در هیأت عالی بانک مرکزی به تصویب رسید. نظر به اختیارات و وظایف قانونی بانک مرکزی در تنظیم‌گری حوزه رمزپول‌ها (توکن‌های معاملاتی)، مستند به مواد ۲۴، ۵۹ و ۶۴ قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سند پیشسنهادی بانک مرکزی باعنوان «چارچوب سیاستگذاری و تنظیم‌گری بانک مرکزی در حوزه رمزپول‌ها» در جلسه سیزدهم آذرماه ۱۴۰۳ هیأت عالی بانک مرکزی، با موافقت تمامی اعضا به تصویب رسید.

در این جلسه که به ریاست محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی و با حضور وزیر اقتصاد، دادستان کل کشور و سایر اعضای هیأت عالی برگزار شد، ضمن تأکید بر ضرورت نظارت مؤثر بر فضای مبادلات رمزپول‌ها در داخل کشور، با تأکید بر اتخاذ رویکرد تنظیم‌گری فعال حوزه رمزپول‌ها از سوی بانک مرکزی، بر ضرورت همکاری و تعامل با سایر دستگاه‌های ذی‌ربط از جمله وزارت اقتصاد در راستای تکمیل سازوکارهای تنظیم‌گری زیست‌بوم دارایی‌های دیجیتال و توسعه بهره‌مندی از ظرفیت‌های این حوزه، تأکید گردید. در این سند مصوب، ضمن تأکید بر هویت‌بخشی به موجودیت‌های کارگزار رمزپول و نهاد امین به عنوان اشخاص تحت نظارت بانک مرکزی، مسئولیت صدور مجوز اشخاص برشمرده با بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران بوده و تنظیم مقررات و نظارت مؤثر بر سلامت فعالیت درخصوص فعالین دارای مجوز توسط بانک مرکزی انجام خواهد شد. همچنین در سند پیش رو بر ضرورت رعایت کلیه قوانین مالیاتی و مجموعه قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم تأکید گردیده است.

در این راستا، معاون بانک مرکزی شاخص‌های مهم سند چارچوب سیاستگذاری و تنظیم‌گری بانک مرکزی در حوزه رمزپول‌ها و همچنین وظایف اصلی بازیگران عرصه مبادلات رمزپول را تشریح کرد و یکی از خطوط اصلی راهنما در تدوین این چارچوب را تأکید بر حکمرانی ریال و حاکمیت پول ملی دانست. «توش آفرین مؤمن واقعی»، معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی، با اشاره به پیچیدگی سیاستگذاری و تنظیم‌گری ابعاد مختلف رمز دارایی‌ها در تمامی کشورهای دنیا گفت: در کشور ما نیز اقدامات متعددی در راستای تنظیم‌گری این حوزه از پنج سال گذشته مورد توجه قرار گرفته است. لیکن در تمامی اقدامات قبلی، آنچه بیش از هر چیز مورد نیاز بود بستر قانونی جهت معرفی دستگاه مسئول تنظیم‌گری و سیاستگذاری رمزپول‌ها به عنوان یکی از شقوق مهم رمز دارایی‌ها بوده است.

«مؤمن واقعی» با اشاره به اقدامات انجام شده در حوزه تنظیم‌گری رمزپول‌ها، ادامه داد: در طول سنوات گذشته مجموعه نظام‌های تنظیم‌گر بخشی در کشور، با هدف مدیریت وضع موجود و با بهره‌گیری از ظرفیت‌های قانونی جاری خود نسبت به اتخاذ تصمیمات مقتضی در راستای شفاف‌سازی فضای مبادلات رمزپول‌ها اقدام نموده‌اند. در همین رابطه و پیش از تصویب قانون بانک مرکزی نیز، با توجه به اثرات گسترده پولی و آری حوزه رمزپول‌ها و مبادلات آنها در کشور، اقدامات گسترده‌ای از سوی این بانک انجام شده که از آن جمله می‌توان به طراحی کارگزارهای معاملاتی و ظرفیت‌شناسی رمز دارایی‌ها، تبیین اثرات شقوق مختلف رمز دارایی بر اقتصاد کشور، تدوین مجموعه لایح پیشنهادی جهت تهیه قوانین مرتبط با تنظیم‌گری رمز دارایی‌ها در کشور، تشکیل کارگروه بین دستگاهی ساماندهی بازار مبادلات رمز پول‌ها و سایر اقدامات تکمیلی مربوطه اشاره کرد.

به گفته معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی، باتوجه به تصریح مواد (۴)، (۲۴) و (۶۴) قانون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، و نظر به تأکید ماده ۵۹ قانون بر مسئولیت بانک مرکزی در تنظیم‌گری، وضع مقررات و تبیین نظام مجزودهی مربوطه، سند «چارچوب سیاستگذاری و تنظیم‌گری بانک مرکزی در حوزه رمز پول‌ها» پس از مطالعات گسترده کارشناسی در بانک مرکزی و با اخذ نظرات کلیه دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط و همچنین تشکل‌های تخصصی صنفی، کارفرمایی مرتبط با فعالان حوزه، مطابق با اختیارات قانونی این بانک جمع‌بندی و پس از طی تشریفات مربوطه در هیأت عالی بانک مرکزی مصوب گردید. «مؤمن واقعی» در تشریح این سند، توضیح داد: در این سند پس از بررسی‌های دقیق کارشناسی در خصوص سستی شناسی کلیه انواع رمز دارایی‌ها، مطابق با مفاد قانون بانک مرکزی، انواع رمز دارایی در قالب رمز پول‌ها (توکن‌های معاملاتی)، توکن‌های دارایی و توکن‌های کاربردی دسته‌بندی شده و به موضوع پول دیجیتال بانک مرکزی (سی. بی. دی. سی) نیز متناسب با ظرفیت‌های قانون بانک مرکزی به عنوان مقوله‌ای مجزا پرداخته شده است.

عضو هیأت عامل بانک مرکزی، یکی از خطوط اصلی راهنما در تدوین این چارچوب را تأکید بر حکمرانی ریال و حاکمیت پول ملی دانست و گفت: در این خصوص با توجه به مخاطرات باه‌کارگیزی انواع رمز دارایی به عنوان ابزار پرداخت در داخل کشور، ضمن تأکید مؤکد بر ممنوعیت این مهم، سعی شده با تبیین خطوط راهنما بانک مرکزی در انتشار انواع توکن، از شکل‌گیری زمینه‌های تبدیل کلیه انواع توکن‌های دارایی و توکن کاربردی به عنوان ابزار پرداخت جلوگیری گردد. این امر با هدف حفظ حاکمیت پولی کشور، شفاف‌سازی جریان سیال تراکنش‌های مالی و جلوگیری از ایجاد خسارت‌های مالی برای کاربران در فضای معاملات تجاری، در صورت شفاف در تمامی نظامات تنظیم‌گری در حوزه بانکی و پرداخت تصریح می‌گردد. با توجه به اینکه در فضای مبادلات رمزپول بازیگران اصلی، کارگزاران رمز پول هستند و با توجه به مفاد ماده ۵۹ قانون بانک مرکزی، تدوین چارچوب فعالیت در این رابطه مطابق قانون برعهده بانک مرکزی بوده و فعالین این حوزه ضمن الزام به رعایت دقیق کلیه مقررات اعلامی بانک مرکزی، جهت فعالیت نیازمند اخذ مجوزهای لازم از این بانک خواهند بود.

او با اشاره به اهمیت حفاظت از دارایی‌های عمومی توسط نهاد سیاستگذار تأکید کرد: با هدف صیانت از دارایی‌های عمومی، کارگزار رمزپول، موظف است از خدمات موجودیت‌های نهاد امین دارای مجوز از بانک مرکزی استفاده ننوده یا همزمان با اخذ مجوز کارگزار رمز پول، نسبت به اخذ مجوز نهاد امین نیز از بانک مرکزی اقدام کند.

«مؤمن واقعی» همچنین از اهمیت این فناوری به عنوان موتور محرک هوشمندسازی اقتصاد دیجیتال یاد کرد و گفت: با توجه به اینکه فناوری دفتر کل توزیع شده و ظرفیت‌های بالای قراردادهای هوشمند مبتنی بر این فناوری، موتور محرک هوشمندسازی اقتصاد دیجیتال می‌باشد، مسیر انتشار انواع توکن معاملاتی توسط فعالان در داخل کشور با همکاری وزارت اقتصاد تبیین شده است. بر این اساس، بانک مرکزی ضمن ابلاغ مجموعه مقررات لازم درخصوص انتشار توکن با پشتوانه طلا و فزانات گران‌بها، پس از اخذ تأیید از هیأت عالی، مسیر انتشار انواع توکن معاملاتی با سایر پشتوانه‌ها از طریق محیط‌های آزمون تنظیم‌گری مورد تأیید بانک مرکزی را نیز شفاف نموده است.

معاون فناوری‌های نوین بانک مرکزی با اشاره مخاطرات خرید و فروش رمز پول‌ها گفت: نگهداری، خرید و فروش غالب رمز پول‌ها، متضمن پذیرش درجه بالایی از مخاطره و ریسک بازار است؛ چراکه قیمت این نوع از رمز دارایی در بازارهای جهانی معمولاً با نوسان شدید همراه بوده و سازوکار قطعی برای مدیریت ریسک‌های مرتبط به وجود ندارد. علاوه بر این، در حال حاضر نگهداری، خرید و فروش رمز پول، با ریسک‌های متنوعی از جمله ریسک مسدودشدن یا نشان‌گذاری کیف رمز پول کاربران در درنزیجه، از دست رفتن یا از دسترس خارج شدن سرمایه آنان نیز روبروه است. بنابراین با توجه به مخاطرات پیش گفته، بانک مرکزی فعالیت در حوزه رمز پول را برای عموم مردم توصیه نمی‌کند و کارگزاران رمز پول و نهادهای امین موظف هستند در راستای حمایت از حقوق مردم، از آگاهی کامل کاربران و تبیین خطرات و ریسک‌های هرگونه مبادله، نگهداری و به کارگیری انواع «رمز دارایی‌ها»اطمینان حاصل نموده و عدم حمایت و ضمانت «بانک مرکزی» و نظام بانکی را متذکر گردند.

او در پایان، رویکرد بانک مرکزی در تدوین این چارچوب را کاملاً توسعه محور خواند و گفت: بانک مرکزی در کنار ایفای وظایف قانونی درخصوص تنظیم‌گری فعال، «تنش‌ها» و «هزینه اولیه» انواع «رمز پول» در داخل کشور را از طریق «محیط آزمون تنظیم‌گری» مورد تأیید «بانک مرکزی» مجاز شمرده است.

تأمین مالی جمعی در سال گذشته ۴۷۵ درصد افزایش یافت

آینده گراودفاندینگ در اقتصاد ایران

دیده می‌شود. دسترسی گسترده به منابع مالی، یکی از این مزایا است. پروژه‌هایی که در سیستم‌های سنتی نادیده گرفته می‌شوند، از طریق پلتفرم‌های آنلاین حمایت گسترده‌ای را از جامعه جهانی دریافت می‌کنند. امکان آزمایش ایده‌ها و دریافت بازخورد، مزیت دیگر گراودفاندینگ است. صاحبان طرح‌ها می‌توانند ایده‌های خود را در معرض دید بازار قرار دهند و از بازخوردهای دریافتی برای بهبود طرح خود استفاده کنند. این روش همچنین فرصتی برای معرفی برند یا محصول به میلیون‌ها نفر فراهم می‌کند. کاهش وابستگی به واسطه‌ها نیز یکی دیگر از مزایای مهم گراودفاندینگ است. برخلاف روش‌های سنتی که نیازمند همکاری با بانک‌ها و سرمایه‌گذاران بزرگ هستند، در گراودفاندینگ اما تأمین مالی به‌صورت سریع‌تر و با هزینه کمتر انجام می‌شود.»

چالش‌های پیش روی گراودفاندینگ

تأمین مالی جمعی به‌عنوان روشی نوین برای جذب سرمایه با چالش‌های متعددی روبه‌روست. «قربانی» می‌گوید: «یکی از مهمترین چالش‌ها نرخ موفقیت پایین پروژه‌هاست، زیرا کمتر از یک‌چهارم آنها به اهداف مالی خود می‌رسند. همچنین رقابت فزاینده میان پروژه‌ها فشار زیادی به تیم‌های اجرایی وارد کرده و پروژه‌های کوچک‌تر را در جذب توجه ناگم می‌گذارد. مدیریت انتظارات سرمایه‌گذاران نیز چالشی جدی است؛ هرگونه تأخیر یا انحراف از وعده‌ها می‌تواند اعتماد آنان را خدشه‌دار کند. علاوه بر این، قوانین و مقررات سخت‌گیرانه در برخی کشورها به‌ویژه برای تیم‌های کوچک محدودکننده هستند و می‌توانند مانع موفقیت کمپین‌های کوچک شوند. مهمترین چالش، نبود زیرساخت‌های مناسب است. ایجاد پلتفرم‌های کارآمد و سیستم‌های یکپارچه برای تسهیل فرایند تأمین مالی جمعی ضروری است تا سرمایه‌گذاران و شرکت‌ها بتوانند به‌طور مؤثر تعامل داشته باشند.»

با این حال، بسیاری از فعالان بازار سرمایه می‌گویند افزایش تمایل به گراودفاندینگ موجب شده تا جذابیت برخی روش‌های دیگر کم شود. «آراد پورکار»، کارشناس بازار سرمایه در تحلیل تأمین مالی جمعی (گراودفاندینگ) به نقش محوری نرخ بهره حقیقی پرداخته و توضیح می‌دهد که این نرخ با لحاظ تورم، از نرخ بهای اسمی فراتر می‌رود. به گفته او، «سکوها تأمین مالی جمعی، پلی مستقیم میان سرمایه‌پذیر و سرمایه‌گذار ایجاد می‌کنند و نرخ‌های پیشنهادی در این طرح‌ها با توجه به نرخ‌های بهره حقیقی و اسمی کاملاً منطقی هستند.» او همچنین به ریسک‌های خاص این طرح‌ها، به‌ویژه ریسک نکول، اشاره می‌کند و بر لزوم بررسی دقیق پروژه‌ها و ارزیابی ضمانت‌نامه‌ها برای کاهش خطرات تأکید دارد. «پورکار»، عملکرد فرابورس را در فرام‌سازی بستر مناسب برای تأمین مالی جمعی، مثبت می‌داند و از برنامه‌ریزی برای راه‌اندازی معاملات ثانویه اوراق گراودفاندینگ خبر می‌دهد که این اقدام می‌تواند نقدشوندگی طرح‌ها را بهبود بخشد و چالش دسترسی به سرمایه در بازه زمانی مقرر را رفع کند.

همچنین «علی بهشتی‌روی»، دیگر کارشناس بازار سرمایه می‌گوید: «نرخ‌های تأمین مالی جمعی (گراودفاندینگ) باید از اوراق با درآمد ثابت جذاب‌تر باشند تا بتوانند با این ابزارها رقابت کنند.» به گفته او، «سرمایه‌گذاران با بررسی طرح‌های مختلف، گزینه‌ای را انتخاب می‌کنند که بازدهی بیشتری نسبت به ابزارهای مالی نظیر اوراق خزانه و صندوق‌های سرمایه‌گذاری ارائه دهد.»

تأمین مالی ۳۶۰۰ میلیاردی در سال گذشته

«علی بهشتی‌روی» در ادامه صحبت‌هایش با اشاره به اینکه «بسیاری از شرکت‌ها برای افزایش اعتبار خود، ضمانت‌نامه بانکی دریافت می‌کنند

فرابورس ایران در اواخر آبان ماه امسال از آغاز فعالیت سه سکوی جدید تأمین مالی جمعی جدید خبر داد تا با راه‌اندازی این سکوها، تعداد سکوهای فعال تأمین مالی جمعی در کشور به ۳۳ مورد برسد. این سکوها در حقیقت، پلی میان سرمایه‌گذاران و کسب‌وکارهای نوپایی هستند که پتانسیل بالایی برای رشد دارند. تأمین مالی جمعی که در دهه اخیر به یکی از روش‌های نوین جذب سرمایه تبدیل شده، به معنای جمع‌آوری سرمایه از مردم برای پروژه‌ها و اهداف مختلف است. این مدل از گذشته در اقتصاد ایران و جهان برای پروژه‌های مختلف و با اهداف خیریه استفاده می‌شده است.

گراودفاندینگ از پدیده‌های نوظهور در دنیای اقتصاد است که عمر آن به سه دهه نمی‌رسد. با این حال، ریشه‌های تأمین مالی جمعی به قرن‌ها قبل بازمی‌گردد؛ تا جایی که «موتزارت» در قرن هجدهم میلادی برای برگزاری کنسرت‌هایش از سرمایه‌گذاری مردم بهره برد و به موفقیت رسید. همچنین پروژه ساخت مجسمه آزادی در شهر نیویورک با کمک مالی مردمی در فرانسه و آمریکا انجام شد که نخستین کمپین بین‌المللی تأمین مالی جمعی بود. سرمایه‌گذاری جمعی یا همان گراودفاندینگ، روش مؤثری برای تأمین مالی است که از فناوری دیجیتال و اینترنت بهره می‌برد. این روش به کسب‌وکارها، پروژه‌ها و اهداف شخصی امکان جذب کمک مالی از تعداد زیادی سرمایه‌گذار خرد را می‌دهد. گراودفاندینگ علاوه بر تسهیل جریان سرمایه، ارتباط و تعامل میان سرمایه‌گذاران و ایده‌پردازان را تقویت می‌کند. برخلاف روش‌های سنتی که نیاز به حضور نهادهای مالی داشتند، گراودفاندینگ به افراد عادی اجازه می‌دهد تا با سرمایه‌های کوچک در پروژه‌ها سهیم شوند. آخرین آمارها نشان می‌دهد که بازار تأمین مالی جمعی در سال ۱۴۰۲، رشد چشمگیری داشته و توانسته نظر مثبت سرمایه‌گذاران را جلب کند. در سال گذشته، ۲۲۰ شرکت از طریق ۳۲۰ طرح، موفق به جذب بیش از ۳۶۰۰ میلیارد تومان سرمایه شدند که نسبت به سال ۱۴۰۱، رشد ۴۷۵ درصدی را نشان می‌دهد.

مزایا و محاسن سرمایه‌گذاری جمعی

تأمین مالی جمعی به یکی از روش‌های نوین جذب سرمایه تبدیل شده که البته همانند سایر روش‌ها، با مزایا و چالش‌های خاص خود همراه است. «مهسا قربانی»، عضو هیأت علمی گروه مالی و بانکداری دانشگاه علامه طباطبائی در این باره به «کوبیران» می‌گوید: «پلتفرم‌ها نقش کلیدی در برقراری ارتباط بین صاحبان طرح‌ها و سرمایه‌گذاران خرد ایفا می‌کنند. این پلتفرم‌ها به افراد و کسب‌وکارها فرصتی می‌دهند تا طرح‌های خود را معرفی کنند و پس از ارزیابی‌های دقیق، طرح‌های تاییدشده را به نمایش بگذارند تا سرمایه‌گذاران بتوانند در آنها مشارکت کنند. این سیستم نوین، به جای وابستگی به واسطه‌های سنتی مانند بانک‌ها، به سرمایه‌گذاران این امکان را می‌دهد که به‌طور مستقیم و مستقل تصمیم بگیرند کدام طرح را برای سرمایه‌گذاری انتخاب کنند. علاوه بر این، گراودفاندینگ به صاحبان طرح‌ها کمک می‌کند تا ایده‌های خود را اعتبارسنجی کرده و از طریق جمع‌آوری سرمایه، از مشارکت کنندگان به عنوان سفیران طرح خود بهره‌مند شوند.»

بنابراین تأمین مالی جمعی (گراودفاندینگ) با حذف واسطه‌ها، از ایاط مستقیم بین سرمایه‌گذاران و صاحبان طرح‌ها ایجاد می‌کند و به این ترتیب، فرآیند جذب سرمایه سریع‌تر و مؤثرتر انجام می‌شود. این روش نه‌تنها دسترسی به منابع مالی را آسان‌تر می‌کند، بلکه باعث رشد اقتصادی، ایجاد اشتغال و تقویت کارآفرینی نیز می‌شود. به گفته این استاد دانشگاه، «سرمایه‌گذاران از طریق گراودفاندینگ به فرصت‌های جدیدی دست پیدا می‌کنند که در روش‌های سنتی مانند خرید املاک، طلا یا سهام کمتر

بورس تهران، سطح ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار واحد را از دست داد

آغاز منفی بورس در هفته سوم آذرماه

۲۶ درصدی از ارزش کل معاملات داشت. ارزش صف‌های خرید نسبت به روز چهارشنبه، ۵۶ درصد ریزش داشت و از طرفی ارزش صف‌های فروش ۲۱۷ درصد بیشتر شد. در معاملات روز گذشته همچنین شاهد خروج ۱۶۰۰ میلیارد تومانی پول حقیقی بودیم و سمرانه خرید و فروش حقیقی به ترتیب به ۵۲٫۸ میلیون تومان و ۶۳٫۷ میلیون تومان رسید.

معاملات شبیه و علل منفی بودن شاخص بورس به «کوبیران» توضیح داد: «فاصله ۲ درصدی تا سقف تاریخی شاخص کل باعث هیجان و ترس فعالان بازار سرمایه شده است. طی روز شنبه شاهد نوسان شدید از صف خرید به صف فروش و فشار فروش فروشندهگان بودیم که این هیجانات نشان از عدم تصمیم‌گیری است. پیش‌بینی می‌شود تا مادامی که حجم معاملات بازار بالای ۷ صمت باقی بماند در ترند صعودی هستیم و بازار با اصلاح کوتاه به رشد خود ادامه خواهد داد.» به گفته این فعال بازار سرمایه، «یکی از دلایل صعودی بودن بازار، افزایش نرخ ارز و شتاب رشد سرعت دلار نیما (قیمت روز شنبه بالای ۵۲ هزار تومان) است که اوراق را به سمت منطقی شدن پیش می‌برد و آرام آرام در فروش و صورت‌های مالی شاخص‌های هوزن بورس و فرابورس نیز همگی نزولی شدند. ارزش معاملات خرد در جریان دادوستدهای روز گذشته، سومین رکورد خود در ۱۹ ماه گذشته را ثبت کرد و با رقم ۱۴ هزار و ۲۵۶ میلیارد تومان، سهمی

بورس تهران، هفته سوم آذرماه را با روند منفی آغاز کرد و پس از تجربه چهار هفته رشد متوالی بالاخره به مدار اصلاح درغلختید. نامگر اصلی بورس تهران در جریان معاملات روز شنبه، سطح ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار واحد را از دست داد و با افت ۳۳ هزار واحدی به ارتفاع ۱ میلیون و ۴۶۸ هزار واحد رسید. با وجود آنکه اخبار مخابره شده، نوید روزهای خوب را برای بازار سرمایه داشت، ولی به یکباره بازار قرمز پوش شد و بیش از ۳۳ هزار واحد عقب‌نشینی کرد. در معاملات روز گذشته، شاخص هوزن بورس برخلاف روند هفته گذشته با ریزش همراه شد و همچنین شاخص کل فرابورس مثبت ماند، اما شاخص هوزن این بازار منفی شد. با وجود از دست دادن سطح ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار واحد، ارزش معاملات خرد در بازار شنبه، سومین رکورد خود را در ۱۹ ماه گذشته را تجربه کرد و به بیش از ۱۴ هزار میلیارد تومان رسید.

شاخص کل بورس تهران در پایان معاملات شنبه ۱۷ آذرماه، با ریزش ۳۳ هزار واحدی همراه شد و نسبت به روز چهارشنبه هفته گذشته، ۱،۳۲ درصد بازدهی منفی داشت تا نامگر اصلی بورس کانال بالاخره ۲ کانال ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار واحد را از دست بدهد. به موازات شاخص کل، شاخص‌های هوزن بورس و فرابورس نیز همگی نزولی شدند. ارزش معاملات خرد در جریان دادوستدهای روز گذشته، سومین رکورد خود در ۱۹ ماه گذشته را ثبت کرد و با رقم ۱۴ هزار و ۲۵۶ میلیارد تومان، سهمی

خبرنامه

مصرف برق ۶ درصد بیشتر شد

براساس گزارش گروه تحلیل عملکرد و گزارشات راهبری شبکه برق کشور، بیک تقاضای مصرف برق در هفته سی و هشتم سال جاری به ۴۷هزارو ۵۴۶ مگاوات رسید که نسبت به مدت مشابه سال قبل، ۶.۳۴ درصد رشد داشت.
بیشینه تقاضای مصرف برق کشور در هفته سی و هشتم سال جاری در روز سه‌شنبه (۱۳ آذرماه) به ۴۷ هزار و ۵۴۶ مگاوات رسید. این میزان مصرف برق در مدت مشابه سال قبل، ۴۴هزار و ۷۱۲ مگاوات بوده است که در سال جاری ۶.۳۴ درصد رشد داشته است. بنا بر این گزارش، میزان مصرف انرژی برق در روز اشاره شده، ۹۸۵هزار و ۱۶۷ مگاوات ساعت بوده است که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۵۸۴ درصد رشد را نشان می‌دهد. همچنین رشد تقاضای انرژی برق از ابتدای سال جاری تاکنون، ۴۸۶ درصد گزارش شده است. میانگین دمای وزنی کشور در روز مذکور، ۶.۲ درجه سانتیگراد بوده است که نسبت به روز مشابه سال قبل، ۵.۸۶ درجه کاهش نشان می‌دهد.

هشداری برای ابرچالش مهم ایران

با ناترازی انرژی چه کنیم؟

ناترازی انرژی در ایران به یک بحران بزرگ تبدیل شده است، تا جایی که رئیس‌جمهور نیز در این زمینه هشدار داده و به نظر می‌رسد زمان آن رسیده است که تدابیر جدی و اساسی برای حل این مشکل اندیشیده شود. به گزارش «ایسنا»، ایران در سال‌های اخیر با مشکلات جدی در حوزه تأمین انرژی روبه‌رو است. ناترازی انرژی به معنای تقاضوت میان تولید و مصرف انرژی است که کشور در حال حاضر درگیر آن است. این بحران به ویژه در بخش‌های برق، گاز، نفت و آب مشهود است و می‌تواند تبعات سنگینی برای جامعه و اقتصاد کشور داشته باشد. افزایش مصرف بی‌رویه انرژی به دلیل سوءمدیریت و الگوی مصرف نادرست، باعث شده که در برخی فصول سال، به ویژه در تابستان و زمستان، کشور با کمبود منابع انرژی مواجه شود. این وضعیت نه تنها برای مردم عادی مشکلاتی ایجاد کرده است، بلکه باعث اختلال در صنایع و فعالیت‌های اقتصادی نیز شده است.

رئیس‌جمهور در سخنانی که اخیراً مطرح کرد، هشدار جدی درباره بحران ناترازی انرژی در کشور داد و از ضرورت تغییرات اساسی در سیاست‌های مصرف انرژی سخن گفت. او تأکید کرد «اگر نتوانیم مصرف گاز و انرژی را کنترل کنیم، زمستان نمی‌توانیم گاز منازل را تأمین کنیم.» وی همچنین به استفاده نابرابر از پارانهای انرژی اشاره و اظهار کرد: چه کسی بیشتر از پایانه برق و انرژی استفاده می‌کند؛ ثروتمند یا فقیر؟ چرا من باید ۱۰ برابر استفاده کنم، اما ادم فقیر خیلی کمتر بهرمند شود؟ او تأکید کرد که برای حل این مشکل باید به کمک دانشگاه‌ها و نخبگان کشور نیاز است و راه‌حل‌های علمی و عملی باید در این راستا مورد استفاده قرار گیرد.

رئیس‌جمهور اشاره کرد که ایران در بخش‌هایی چون برق، گاز، نفت و بنزین با مشکلات عمده‌ای مواجه است. یکی از نکات مهمی که رئیس‌جمهور مطرح کرد، قطع مکرر گاز به صنایع و تولیدی‌ها بود. او پرسید: «چرا گاز دولت را قطع نمی‌کنیم، اما گاز تولیدی را قطع می‌کنیم؟» به اعتقاد تحلیلگران، این سخن نشان‌دهنده چالش‌های جدی در سیاستگذاری و مدیریت منابع انرژی در کشور است و به گفته رئیس‌جمهور، اصلاحات در این زمینه ضروری است و باید به‌صورت جدی به آن پرداخته شود. «پزشکیان» معتقد است برای حل بحران ناترازی انرژی، نیاز به راه‌حل‌های درست و اجرایی داریم و باید به‌طور جدی از مشارکت همگان بهره‌برداری کنیم. او خواستار ایجاد همکاری نزدیک میان دولت، دانشگاه‌ها و نخبگان کشور برای یافتن راه‌حل‌های مناسب در حوزه انرژی شد.

براساس این گزارش، برای حل بحران ناترازی انرژی و کاهش مشکلات ناشی از آن، نیاز به مجموعه اقدامات فوری، بلندمدت و ساختاری است. یکی از مهمترین اقدامات برای حل ناترازی انرژی، تغییر در الگوی مصرف است. مصرف بیش‌ازحد برق و گاز در برخی اقسام جامعه، به‌ویژه در بخش‌های لوکس، یکی از دلایل اصلی بحران انرژی است. به‌ویژه این منظور ضرورت افزایش بهای مصرف انرژی است. به‌ویژه در میان مصرف‌کنندگان برمصرف، اعمال قوانین و مقرراتی برای محدود کردن مصرف انرژی در بخش‌های غیرضروری مانند چراغ‌های اضافی و استفاده بی‌رویه از سیستم‌های سرمایشی و گرمایشی و اجرای طرح‌هایی مانند «آمار مصرف» که به مردم اطلاع دهد مقدار انرژی مصرف می‌کنند و چگونه می‌توانند مصرف خود را کاهش دهند می‌تواند تأثیر گذار باشد.

علاوه‌بر این پارانهای انرژی باید به‌گونه‌های هدفمند و عادلانه توزیع شود. رئیس‌جمهور در سخنان خود به استفاده نابرابر از پارانهای انرژی اشاره کرد که اغلب به نفع قشرهای مرفه‌تر است. راه‌حل‌های ممکن عبارتند از توزیع پارانهای انرژی براساس نیاز، به‌گونه‌ای که اقسار کم‌درآمد از پارانهای بیشتری برخوردار شوند و افزایش قیمت انرژی برای مصرف‌کنندگان برمصرف و کاهش آن برای قشرهای نیازمند نیز می‌تواند اثرات مثبتی ایجاد کند. از سوی دیگر برای کاهش ناترازی انرژی در بلندمدت، باید که توسعه زیرساخت‌های انرژی سرمایه‌گذاری شود. این اقدامات می‌توانند شامل توسعه به‌روزرسانی شبکه‌های برق و گاز به‌ویژه در مناطق دورافتاده، بهبود فرآیندهای توزیع و انتقال انرژی به‌منظور کاهش هدررفت و ایجاد و گسترش زیرساخت‌های انرژی‌های تجدیدپذیر مانند انرژی خورشیدی و بادی که می‌توانند بخشی از نیاز انرژی کشور را تأمین کنند.

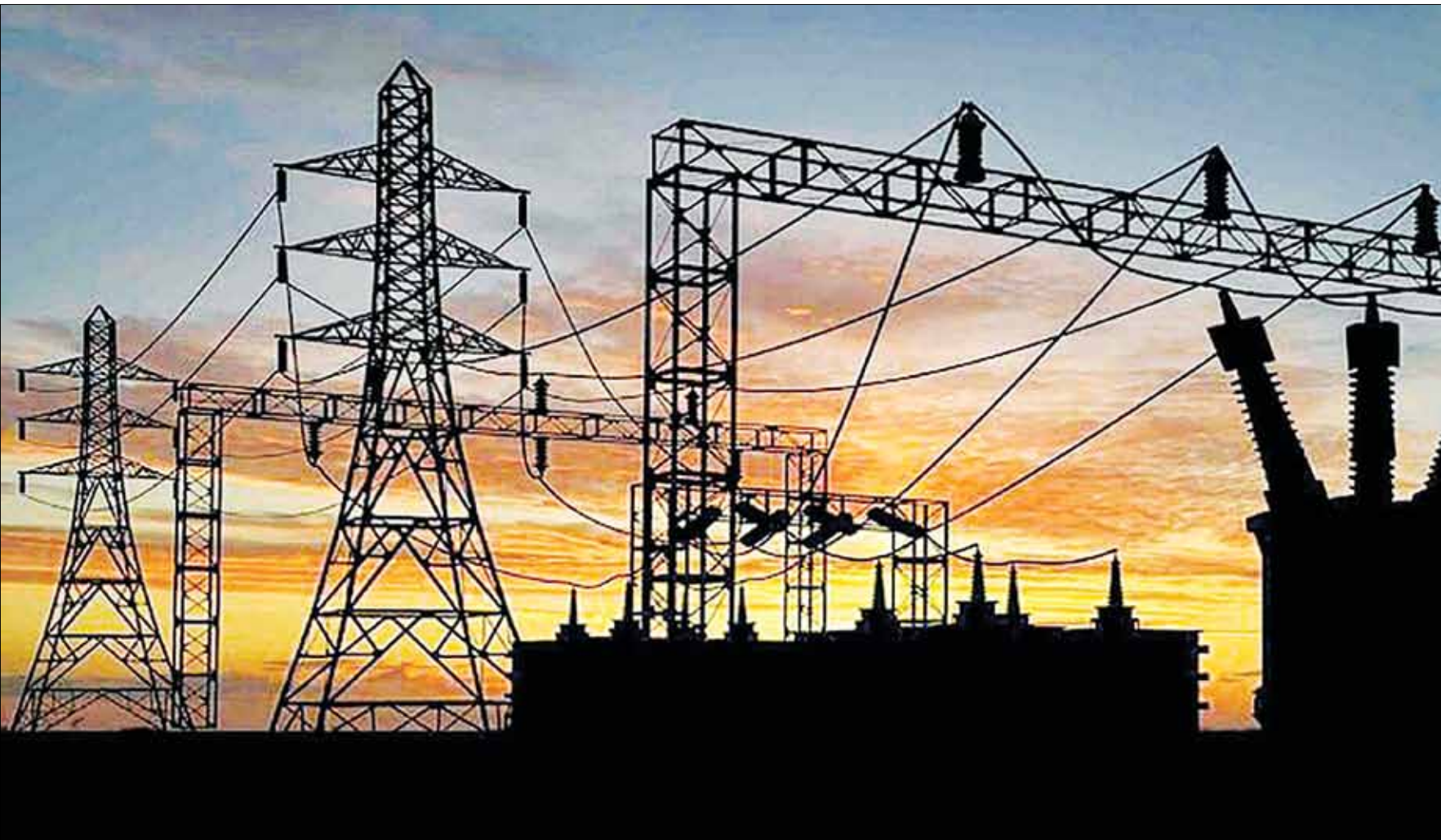
برای کاهش بحران ناترازی انرژی، باید مصرف انرژی در بخش‌های صنعتی و تولیدی مدیریت شود. این اقدامات شامل تخصیص انرژی به صنایع با اولویت بالا، به‌ویژه در فصول پیک مصرف، ایجاد مشوق‌های مالی برای صنایع که در زمینه بهینه‌سازی مصرف انرژی و استفاده از تکنولوژی‌های نوین گام بردارند و توسعه طرح‌های انرژی کارآمد در صنایع سنتزین و کارخانه‌ها می‌شود. در این راستا، رئیس‌جمهور در سخنان خود به خصوصی‌سازی اشاره کرد و گفت که باید بخش خصوصی بیشتر در حوزه انرژی مشارکت کند. این به معنای تشویق و حمایت از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی در پروژه‌های انرژی و زیرساخت‌ها، واگذاری مدیریت بخشی از تأسیسات انرژی به بخش خصوصی به‌منظور افزایش کارایی و کاهش هزینه‌ها، استفاده از توان بخش خصوصی برای توسعه منابع انرژی تجدیدپذیر و کاهش وابستگی به سوخت‌های فسیلی است.

در مجموع استفاده از فناوری‌های نوین در مدیریت و مصرف انرژی می‌تواند کمک شایانی به کاهش ناترازی انرژی کند. استفاده از سیستم‌های هوشمند مدیریت انرژی در ساختمان‌ها، کارخانه‌ها و شبکه‌های توزیع، تشویق به استفاده از تجهیزات کم‌مصرف و انرژی‌های پاک در بخش‌های خانگی و صنعتی و حمایت از نوآوری‌های تکنولوژیکی در زمینه تولید و ذخیره‌سازی انرژی در این مهم تأثیر گذار است. بحران ناترازی انرژی یکی از جدی‌ترین چالش‌های اقتصادی و اجتماعی ایران است که می‌تواند تبعات گسترده‌ای برای آینده کشور داشته باشد. برای جلوگیری از بحران‌های بیشتر و تأمین پایدار انرژی برای مردم و صنایع، باید سیاست‌های انرژی اصلاح و الگوی مصرف تغییر یابد. سخنان رئیس‌جمهور نشان‌دهنده این است که تغییرات جدی و تصمیم‌گیری‌های فوری برای مدیریت بحران انرژی ضروری است. مشارکت عمومی، اصلاحات ساختاری و برنامه‌ریزی دقیق می‌تواند راهگشای این مشکل بزرگ باشد.

www.forsatnet.ir

چرا با بهینه‌سازی تأسیسات از هدررفت انرژی جلوگیری نمی‌شود؟

اتلاف ۵۱ همت انرژی در ایران

فرصت امروز: ایران در حالی دومین ذخایر گاز و سومین ذخایر نفتی دنیا را دارد که در حوزه مصرف گاز، سومین مصرف‌کننده بزرگ و در حوزه مصرف نفت، یازدهمین مصرف‌کننده بزرگ جهان محسوب می‌شود. پیشتازی ایران در حوزه مصرف انرژی در حالی است که از منظر اقتصادی، نسبت معقولی میان شتاب مصرف انرژی و رشد تولید ناخالص داخلی در کشورمان وجود نساد و یکی از دلایل این وضعیت، هدررفت بالای انرژی در حوزه تأسیسات، از استخراج و تولید انرژی گرفته تا مصرف آن است. برآوردهای کارشناسی حاکی از این است که میزان هدررفت انرژی در ایران (از حوزه استخراج و تولید تا حوزه مصرف) به‌واسطه کارآمد و بهینه نبودن تأسیسات و شبکه توزیع به حدود ۳۰ درصد می‌رسد. جالب اینجاست که فقط با جلوگیری از یک‌سوم این هدررفت انرژی می‌توان کل مشکل کمبود انرژی در ایران را برطرف کرد. ایران در حالی به‌واسطه شتاب مصرف انرژی، با مشکل ناترازی برق و گاز مواجه است که از منظر هدررفت انرژی نیز در شرایط بحرانی به سر می‌برد، اما متأسفانه اقدام جمعی برای جلوگیری از هدررفت انرژی انجام نمی‌دهد.

در همین زمینه، «منوچهر مشکوۀ» نایب‌رئیس سندیکای شرکت‌های تأسیساتی و صنعتی ایران، فرسودگی تأسیسات و نبود بهینه‌سازی را از عوامل اصلی تلفات انرژی عنوان می‌کند و می‌گوید که بهینه‌سازی تأسیسات صنعتی، راهکاری اقتصادی برای مقابله با ناترازی انرژی است. همچنین «همایون ابراهیمی»، رئیس هیأت‌مدیره سندیکای شرکت‌های تأسیساتی و صنعتی ایران از اتلاف ۵۱ همت انرژی در کشور خبر می‌دهد و می‌گوید: مصرف انرژی ۲۶ درصد، نیروگاه‌ها ۳۵ درصد و بخش صنعتی ۲۱ درصد و بخش عمومی و «سی‌ان‌جی» هر کدام ۴ درصد مصرف گاز را به خود اختصاص داده‌اند و اگر میزان هدررفت را به قیمت جهانی محاسبه کنیم، باید گفت سالانه حدود ۲۳ همت در بخش گاز و ۱۸ همت اتلاف برق در کشور اتفاق می‌افتد.

از تأسیسات ناکارآمد تا هدررفت انرژی

ایران از منظر هدررفت انرژی در شرایط بحرانی قرار دارد، اما متأسفانه اقدام جمعی برای جلوگیری از آن انجام نمی‌شود. میزان هدررفت انرژی در ایران به‌واسطه کارآمد و بهینه نبودن تأسیسات و شبکه توزیع به حدود ۳۰ درصد می‌رسد. «منوچهر مشکوۀ» نایب‌رئیس سندیکای شرکت‌های تأسیساتی و صنعتی ایران، فرسودگی تأسیسات و نبود بهینه‌سازی را از عوامل اصلی تلفات انرژی در کشور عنوان می‌کند و معتقد است که بهینه‌سازی تأسیسات صنعتی، راهکاری اقتصادی و سریع برای مقابله با ناترازی انرژی است. او در گفت‌وگو با «سینیم» با تأکید بر اینکه تلفات انرژی، بخش عمده‌ای از ناترازی را تشکیل می‌دهد، می‌گوید: فرسودگی تأسیسات، به‌ویژه در بخش‌های صنعتی و زیرساختی، عامل اصلی این تلفات است. وقتی تأسیسات فرسوده می‌شوند، عایق‌ها و تجهیزات کارایی خود را از دست می‌دهند و میزان هدررفت انرژی افزایش می‌یابد که این مسئله نشان‌دهنده ضرورت اقدام فوری برای بهسازی و بازسازی تأسیسات است. بهینه‌سازی تأسیسات صنعتی نهنتها روشی مقرون‌به‌صرفه‌تر است، بلکه اجرای آن در مقایسه با سرمایه‌گذاری‌های کلان، زمان کوتاه‌تری می‌طلبد؛ این اقدام می‌تواند بهره‌وری انرژی را افزایش دهد و هزینه‌های ناشی از تلفات را کاهش دهد.

ایران دومین ذخایر گاز و سومین ذخایر نفتی دنیا را دارد که در حوزه مصرف گاز، سومین مصرف‌کننده بزرگ و در حوزه مصرف نفت، یازدهمین مصرف‌کننده بزرگ جهان محسوب می‌شود. پیشتازی ایران در حوزه مصرف انرژی در حالی است که از منظر اقتصادی، نسبت معقولی میان شتاب مصرف انرژی و رشد تولید ناخالص داخلی در کشورمان وجود نساد و یکی از دلایل این وضعیت، هدررفت بالای انرژی در حوزه تأسیسات، از استخراج و تولید انرژی گرفته تا مصرف آن است. برآوردهای کارشناسی حاکی از این است که میزان هدررفت انرژی در ایران (از حوزه استخراج و تولید تا حوزه مصرف) به‌واسطه کارآمد و بهینه نبودن تأسیسات و شبکه توزیع به حدود ۳۰ درصد می‌رسد. جالب اینجاست که فقط با جلوگیری از یک‌سوم این هدررفت انرژی می‌توان کل مشکل کمبود انرژی در ایران را برطرف کرد. ایران در حالی به‌واسطه شتاب مصرف انرژی، با مشکل ناترازی برق و گاز مواجه است که از منظر هدررفت انرژی نیز در شرایط بحرانی به سر می‌برد، اما متأسفانه اقدام جمعی برای جلوگیری از هدررفت انرژی انجام نمی‌دهد.

یزشکیبان در دیدار جمعی از اساتید دانشگاه صنعتی شریف مطرح کرد

یکی از مشکلات اساسی ما، ناترازی انرژی است

کردیم. با این کار اساتید دانشگاه و دانشجویان به صورت ملموس درگیر اداره دانشگاه و حل مشکلات آن می‌شدند و این کار نتایج موثقی داشت؛ باید چنین تجربیاتی را گسترش دهیم.

«پزشکیان» با بیان اینکه با وجود نیروی انسانی با کیفیت در کشور نباید با مشکلاتی که امروز با آنها درگیریم، مواجه باشیم، تصریح کرد: امروز یکی از مشکلات اساسی ما ناترازی در حوزه انرژی است؛ معتمد به جای قطع برق کارخانه‌ها می‌توانیم برق برخی ادارات را قطع کنیم و کارمندان آن اداره‌ها را به دور کاری فرستیم، زبانی که از این طریق به اقتصاد کشور وارد می‌شود احتمالاً کمتر از زیان قطع برق صنایع است.

رئیس‌جمهور در بخش دیگری از سخنان خود به موضوع اختیارات هیأت علمی دانشگاه‌ها برای اجرای پروژه‌ها و قرارداده‌ا اشاره کرد و افزود: قانون دست اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها را برای اجرای پروژه‌ها باز گذاشته است به شرط آنکه این پروژه‌ها بار مالی برای دولت‌ها ایجاد نکند، این اختیار خوبی است و اعضای هیأت علمی می‌توانند از آن استفاده کنند. رئیس دولت چهاردهم در برابر درخواست «صالحی»، رئیس دانشگاه شریف برای تشکیل یک کارگروه ویژه با اختیارات بالا برای حل مشکلات دانشگاه نیز گفت: دولت آمادگی همکاری برای تشکیل این کارگروه را دارد. شما همچنین می‌توانید با بانک‌های خارجی برای دانشگاه‌ها وام بگیرید؛ اختیارات لازم برای این منظور نیز به دانشگاه‌ها اعطا خواهد شد. گفتنی است در پایان این دیدار اساتید دانشگاه صنعتی شریف یک انگشتر که کل قرآن کریم روی آن حکاکی شده بود، به رئیس‌جمهور اهدا کردند.

اگر بتوانیم راندمان تولید را ۲۵ درصد افزایش دهیم، ۱۵ هزار مگاوات بر میزان تولید برق افزوده می‌شود. امروز نزدیک به ۲۲ هزار مگاوات ناترازی داریم، در کنار این افزایش راندمان اگر برای تولید ۲۰ هزار مگاوات تولید برق خورشیدی نیز برنامه‌ریزی کنیم تا سال ۱۴۰۵ می‌توانیم به تراز انرژی برسیم. او یکی از معضلات جدی حوزه انرژی را تصدیق‌ری و انحصارگرایی دولت عنوان می‌کند و می‌گوید: انرژی تولید شده باید به یک نفر فروخته شود که قیمت انرژی تولیدی را هم تعیین و در عین حال مبلغ انرژی خریداری شده را با تأخیر پرداخت می‌کند. مشخص است بخش خصوصی برای ورود به این بازار هیچ انگیزه‌ای ندارد.

اگر بتوانیم راندمان تولید را ۲۵ درصد افزایش دهیم، ۱۵ هزار مگاوات بر میزان تولید برق افزوده می‌شود. امروز نزدیک به ۲۲ هزار مگاوات ناترازی داریم، در کنار این افزایش راندمان اگر برای تولید ۲۰ هزار مگاوات تولید برق خورشیدی نیز برنامه‌ریزی کنیم تا سال ۱۴۰۵ می‌توانیم به تراز انرژی برسیم. او یکی از معضلات جدی حوزه انرژی را تصدیق‌ری و انحصارگرایی دولت عنوان می‌کند و می‌گوید: انرژی تولید شده باید به یک نفر فروخته شود که قیمت انرژی تولیدی را هم تعیین و در عین حال مبلغ انرژی خریداری شده را با تأخیر پرداخت می‌کند. مشخص است بخش خصوصی برای ورود به این بازار هیچ انگیزه‌ای ندارد.

نکته جالب اینجاست که چرا باوجود صرفه اقتصادی جلوگیری از هدررفت انرژی، در ایران چنین رویکردی طرفدار ندارد و به‌ویژه بخش خصوصی، ورود پررنگی در سرمایه‌گذاری حوزه بهینه‌سازی تولید یا مصرف انرژی نداشته است؟ بررسی‌ها نشان می‌دهد از منظر تولید ناخالص داخلی و مصرف انرژی، در ایران معادل ۱.۹ برابر میانگین جهانی انرژی مصرف می‌شود و به عبارتی، انرژی صرف شده برای یک واحد تولید در کشورمان تقریباً دو برابر میانگین صرف انرژی برای تولید همان واحد تولید در سطح جهانی است. کارشناسان، عامل اصلی این وضعیت را در قیمت‌گذاری حوزه انرژی جستجو می‌کنند. ارزان بودن انرژی که به دلایل مختلف در ایران مورد تأکید قرار دارد، باعث شده میزان مصرف انرژی در اولویت محاسبات مصرف‌کنندگان نباشد؛ به‌عنوان نمونه، یکی از بزرگ‌ترین بخش‌های اتلاف انرژی در ایران، مربوط به بخش ساختمان است که ارقام مختلف بین ۲۰ تا ۴۰ درصد برای آن عنوان می‌شود و در صورت اجرای میحث نوزدهم مقررات ملی ساختمان ایران، از هدررفت بخش عمده آن جلوگیری خواهد شد، اما به‌واسطه اینکه هزینه اجرای میحث نوزدهم از هزینه ناشی از هدررفت انرژی بالاتر است، تمایلی به رعایت این استانداردها وجود ندارد. البته هدررفت انرژی در بخش ساختمان فقط یکی از گلوگاه‌هایی است که به دلیل استاندارد و کارآمد نبود تأسیسات ایجاد شده و در ابعاد مختلف (فرسوزی، خودرو و حمل‌ونقل) این شرایط وجود دارد.

دولت نباید تنظیم‌گر بازار انرژی باشد

«آرش نجفی»، رئیس انجمن بهینه‌سازی مصرف انرژی نیز معتقد است که دولت باید تنظیم‌گری انرژی را به نهادی مستقل بسپارد و این اقدام کمک می‌کند تا هم بازار انرژی جذاب شود و هم شاهد سرمایه‌گذاری بخش خصوصی باشیم. به گفته وی، پایین بودن راندمان نیروگاه‌ها در ایران، یکی از عوامل بروز ناترازی انرژی در کشور است که برای حل آن باید افزایش سطح راندمان اتفاق بیفتد، بنابراین به سرمایه‌گذاری جدید نیاز داریم؛ تا زمانی که بازار انرژی در ایران انحصاری باشد، این سرمایه‌گذاری انجام نخواهد شد. او در گفت‌وگو با «اتاق ایران آنلاین» با تأکید بر اینکه دولت نباید تنظیم‌گر بازار انرژی باشد، می‌گوید: راندمان نیروگاه‌های کشور در بهترین حالت حدود ۳۵ درصد است، اگر بتوانیم این راندمان را تا ۲۵ درصد بالا ببریم، تولید برق ۱۵ هزار مگاوات افزایش می‌یابد.

این فعال اقتصادی، سطح راندمان نیروگاه‌ها در دیگر کشورها را بین ۵۲ تا ۵۳ درصد ارزیابی می‌کند و می‌افزاید: در حال حاضر نیروگاه‌هایی در کشور فعال هستند که راندمان بسیار پایینی دارند و در واقع باید از مدار خارج شوند که متأسفانه به هر دلیل اتفاق نمی‌افتد. در این بخش نیروگاه‌هایی هم هستند که با رفتن به سمت سیکل ترکیبی با راندمان حدود ۳۵ درصد فعالیت می‌کنند، این نیروگاه‌ها برای ایران راندمان قابل قبولی دارند. مشکلی که نیروگاه‌های فعال در ایران با آن مواجه هستند، عدم سرمایه‌گذاری است. تحریم، نبود بودجه کافی و عدم بازگشت سرمایه بخش خصوصی که در این حوزه سرمایه‌گذاری کرده است، از جمله موانعی هستند که در برابر جذب سرمایه‌گذاری جدید در حوزه نیروگاهی، شاهد هستیم. چنانچه سرمایه‌گذاری در بخش نیروگاهی صورت گیرد و راندمان تولید از حدود ۳۵ درصدی که وجود دارد به ۴۰ تا ۴۲ درصد ارتقا یابد، تحول بزرگی در ساختار تولید برق کشور رخ می‌دهد. در حقیقت،

اخبار

با هدف مقابله با شرایط اضطراری انجام شد:

برگزاری مانور حفاظتی و حراستی در انبار نفت شهدای پخش تبریز

بلافاصله به حراست انبار نفت شهدای پخش تبریز اطلاع داده شد که با حضور به موقع حراست و نیروهای بسیج، عامل نفوذی فرضی و همدستی و دستگیر و جهت اقدام بعدی به دفتر حراست انتقال یافت. لازم به ذکر است، مصدوم فرضی مأمور که اثر درگیری را عامل نفوذی آسیب دیده بود با مداخله و درمان اولیه توسط تیم امداد نجات انبار جهت مداوا به نزدیکترین مرکز درمانی شهرستان تبریز انتقال یافت. همچنین با انجام هماهنگی لازم با پاسگاه منطقه، نیروی خدم انتظامی در محل حاضر و عوامل فرضی مذکور را جهت اقدامات بعدی به مراکز ذی صلاح انتقال دادند. در پایان مانور، با برگزاری جلسه جمعیتدی نقاط ضعف و قوت مانور مورد بحث و بررسی اثر گرفت و پیشنهادات لازم جهت بهبود عملکرد در شرایط اضطراری ارائه شد.

پتروشیمی نوری عنوان واحد تحقیق و توسعه بر تر استان بوشهر معرفی شد

تحقیق و توسعه برتر استان بوشهر در سال ۱۴۰۳ تجلیل شد. بر این اساس طبق ارزیابی های صورت گرفته توسط کمیته علمی بیست و چهارمین جشنواره تجلیل از پژوهشگران و فنووران برتر استان بوشهر، امیر توسعه محصول فناوری و نوآوری شرکت توسعه محصول، فناوری و نوآوری شرکت پتروشیمی نوری برای سومین سال متوالی، به عنوان واحد تحقیق و توسعه برتر استان معرفی شد. در این برنامه که به همت کارگروه پژوهش و فناوری استاندارد بوشهر و اداره کل صنعت معدن تجارت این استان و به مناسبت هفته پژوهش و فناوری برگزار شد، از پژوهشگران، فنووران، اعضای هیات علمی برتر در ارتباط با صنعت و جامعه، و واحدهای تحقیق و توسعه برتر استان بوشهر در سال ۱۴۰۳ تجلیل شد. بر این اساس طبق ارزیابی های صورت گرفته توسط کمیته علمی بیست و چهارمین جشنواره تجلیل از پژوهشگران و فنووران برتر استان بوشهر، امیر توسعه محصول فناوری و نوآوری شرکت پتروشیمی نوری، به عنوان واحد تحقیق و توسعه برتر استان معرفی و لوح تقدیر این جشنواره را دریافت کرد. در این لوح و خطابه به غلامرضا جمشیدی مدیرعامل شرکت پتروشیمی نوری آمده است:به موجب ارزیابی صورت گرفته از کمیته علمی بیست و چهارمین جشنواره برگزیدگان پژوهش و فناوری استان بوشهر، به کسب عنوان تحقیق و توسعه برتر سال ۱۴۰۳ مفتخر شده اید. ضمن تبریک چنین موفقیت ارزشمندی به پاس تلاش و اهتمام ویژه ای آن شرکت محترم به موضوع پژوهش و فناوری، این لوح سپاس به حضورتان تقدیم می گردد. امید است همچنان شاهد پویایی و نقش آفرینی برجسته در انجام پژوهش های همدغد و توسعه فناوری های ارزش آفرین آن مجموعه محترم باشیم.

معاون هماهنگی برنامه و بودجه سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی یزد خبر داد:

مبادله ۱۰۰ درصد موافقتنامه‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

با دستگه‌های اجرایی استان

یزد –سید محمد جواد عرفان‌فر:معاون هماهنگی برنامه و بودجه سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی یزد از مبادله ۱۰۰ درصد موافقتنامه‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با دستگه‌های اجرایی استان بوشهر خبر داد. سرفصل‌های این موافقتنامه‌ها در مهلت قانونی، این سازمان توانسته تمامی اعتبارات ابلاغی را مبادله و جزء محدود استان‌هایی در کشور باشد که به این مهم دست یافته است. به گزارش روابط عمومی سازمان، ششگفته شرقی با اعلام این خبر، افزود: مبلغ ۱۹۱۲ میلیارد تومان را تا پایان آبان‌ماه اعتبارات ابلاغی خود به مبلغ ۱۹۱۲ میلیارد تومان را تا پایان آبان‌ماه سال جاری با دستگه‌های اجرایی استان مبادله کرده است. معاون هماهنگی برنامه و بودجه سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی یزد بیان اینکه میانگین کشوری این اقدام ۹۲ درصد بوده است، اظهار داشت: استان یزد با مبادله ۱۰۰ درصد موافقتنامه‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای جزء استان‌هایی که این زمینه است، یزد را یکدک بر ضرورت مبادله موافقتنامه‌ها در مهلت قانونی از همکاری دستگه‌های اجرایی و همراهی مناسب نمایندگان مردم استان در مجلس شورای اسلامی در رعایت قواعد و شاخص‌های قانون استفاده متوازن از امکانات کشور برای توزیع این اعتبارات تشکر و قدردانی کرد. به گفته عرفان‌فر، مبادله موافقتنامه‌های طرح‌های تملک دارایی سرمایه‌ای سال ۱۴۰۳ این محل منابع کلاری جیوول ۱۰۰۰ ج شامل اعتبارات تملک استانی، سه صد درصد ۲۷، صد درصد مالیات بر ارزش افزوده، کمک‌های فنی و اعتباری برای فعال‌سازی واحدهای راکد و غیر فعال و اعتبارات استانی موضوع قانون استفاده متوازن، توازن ۱ و توازن ۲ در یافتی از سامانه نظارت ۴ بوده است

تست کیفی جایگاه‌های عرضه سوخت منطقه ایلام پس از بارندگی های اخیر

ایلام – هدی منصوری:مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ایلام از پایش مستمر و انجام تست کیفی جایگاه‌های عرضه سوخت به خصوص بعد از بارندگی های اخیر خبر داد. پرویز ایدون گفت: در راستای صیانت از حقوق شهروندی، ارائه خدمات مطلوب سوخت رسانی، تدام اجرای خط مشی شرکت و بناوجه به بارش های شدید باران طی روزهای گذشته، جهت اطمینان از عدم ورود آب به مخازن سوخت جایگاه‌ها، به منظور انجام تست آب یابی و آزمایش های کیفی فرآورده ها از تمامی جایگاه های سوخت استان توسط واحد مهندسی فرآورده ها و نواحی به عمل آمد. ایدون افزود: مطابق برنامه ریزی انجام شده به طور مستمر و به صورت هفتگی جایگاه‌های عرضه سوخت استان مورد پایش کیفی قرار می گیرند و در بازدیدهایی که توسط روسای نواحی و مهندسی فرآورده ها در این ایام انجام گرفت مشکلی در زمینه کیفیت عرضه فرآورده‌های نفتی مشاهده نشد و مخازن سوخت تمامی جایگاه ها فاقد آب و عرضه فر آورده ها مورد تایید می باشد.

حضور مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان گلستان در برنامه حرف حساب

گرگان – خیرنگار فرصت امروز: دکتر حمید سلامتی مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان گلستان به همراه دکتر نعمت‌الله حاجی زاده مدیرکل مدیریت بحران گلستان در برنامه حرف حساب که از شبکه استانی صداو سیماي مرکز گلستان پخش شد موضوع مدیریت بحران و اقدامات پیشگیرانه در سیل و زلزله حضور پیدا کرده گزارش پایگاه اطلاع رسانی اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان، دکتر حمید سلامتی در این بخش سبب ها اثر گذار سیل در یک میلیون و ۴۰۰ کاشتن شیب دامنه استانی، در خصوص لزوم مطالعات آبخیزداری گفت: در استان گلستان ۱۱ هزار هکتار مطالعات تفصیلی و اجرایی انجام شده است.سلامتی ادامه داد: از این میزان در سطح ۶۵۰ هزار هکتار پروژه های آبخیزداری در قالب ۶۵ پروژه سرخانه گریو ۸۰ و ۶۰۰ مورد سرمایه در بستر رودخانه و ۲۲۰ مورد بندهای خاکی در مناطق دشنتی استان مثل کاله، مروه تپه و گنبدکاووس و ۱۲۵۰ مورد بند گابیونی در استان گلستان اجرا شده است.مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری با بیان اینکه ۹ شهرستان استان گلستان در معرض سیل خیزی هستند،افزود: متوسط فرسایش در هکتار در سال در کشور ۱۵ تن است که این میزان در استان گلستان حدود ۱۶ تن است و در بعضی مناطق چند برابر نیز می شودوی با اشاره به خاک های لسی تصریح کرد: علیرغم اینکه این خاک ها برای کشاورزی مرغوب است اما مستعد فرسایش است.سلامتی در خصوص شخم زدن اراضی کشاورزی به خصوص در اراضی شیبدار گفت: در دامنه ها حدود ۱۱۰ هکتار اراضی شیبدار وجود دارد که به لحاظ اصولی و فنی کشت های فصلی و شخم در آن ها نباید انجام شود و برای کشت در این اراضی باید کشاورزان را به سمت کشت گونه های باغی سوق دهیم.وی با تاکید بر اینکه اراضی بالای ۳۰ درصد شیب نباید شخم و زراعت داده داد. از سال ۸۲ بعد از سیل های شرق استان گلستان در استانداردی و سازمان جهادکشورزی طرح اراضی شیبدار در دولت مصوب شد که اراضی شیبدار، باغ تبدیل شوند اما به دلایل متعددی حدود ۱۷ هزار هکتار از این اراضی به باغ تبدیل شده است و این روند سرعت خیلی کند است و برای تغییرات مثبت در اراضی شیبدار باید برنامه منظمی داشته باشیم.

مدیرعامل شرکت گاز گلستان:

مصرف بیش از ۴ میلیارد متر مکعب گاز در گلستان

گرگان – خیرنگار فرصت امروز: مدیرعامل شرکت گاز استان گلستان با اشاره به وضعیت مطلوب گازرسانی در استان گفت: ۱۰۰ درصد شهرها و ۹۹٫۷ درصد جمعیت روستایی گلستان از نعمت گاز برخوردارند و روستاهایی که هنوز گازرسانی نشده‌اند، طرح عزم کوچک هستند.علی طالبی در نشست خبری اظهار کرد: در راستای مدیریت مصرف گاز و اجرای سیاست‌های صرفه‌جویی، بهسازی موتورخانه‌ها با صرف هزینه‌ای بالغ بر ۲۶ میلیارد ریال انجام شده که بیش‌بینی می‌شود. کاشف ۳۰ درصدی مصرف گاز را به دنبال دانشتسه‌مدیرعامل شرکت گاز گلستان گفت: ۶۸۲ هزار گلستانی، سالانه بیش از چهار میلیارد مترمکعب گاز مصرف می‌کنند.وی افزود: اصلاح و بهینه‌سازی موتورخانه‌ها به‌صورت رایگان انجام می‌شود و این اقدام بخشی از سیاست‌های شرکت ملی گاز ایران برای حفظ این منبع ارزشمند برای نسل‌های آینده است.طالبی با اشاره به پایش مصرف گاز در دستگه‌های دولتی استان بیان کرد: سال گذشته ۱۲ هزار و ۲۰۰ دستگاه پایش شدند که منجر به کاهش گاز ۲۵ دستگاه شد. اسامیل نیز در بازه زمانی ۴ تا ۴ آذر، ۱۰۴۴۷ مورد پایش انجام شد که منجر به صدور ۲۲ اخطار، قطع گاز ۳ دستگاه و ۹ مورد ممنعت شدیدی در ادامه گفت: در گلستان هفت نیروگاه مولد کوچک وجود دارد که باید به تولید همزمان برق و حرارت بپردازند، اما در حال حاضر تمامی این واحدها فقط با گاز مایع (LPG) کار می‌کنند.طالبی تأکید کرد: پایش برنامه‌های پایش و بهینه‌سازی مصرف گاز در استان با جدیت ادامه دارد تا ضمن تأمین گاز مشترکان خانگی، از هدررفت این انرژی جلوگیری شود.

اعتراف سارقان منزل به ۸۰ میلیارد ریال سرقت

یزد – سید محمد جواد عرفان‌فر: فرمانده انتظامی استان یزد گفت: اعضای باند سرقت به ۱۹ فقره سرقت به ارزش ۸۰ میلیارد ریال اعتراف کردند. سردار «عبدملیک بهدانی فرد» در خصوص این خبر اظهار کرد: با توجه به بروز سرقت های متعدد منزل در شهرستان های یزد و اردکان بررسی موضوع در دستور کار کارآگاهان دایره مبارزه با سرقت پلیس آگاهی استان قرار گرفت.

وی افزود: با بررسی های کارآگاهان پلیس مشخص شد سارقان پس از تخریب درب های منازل اقدام به سرقت کرده و از یزد متواری شده‌اند که مأموران پلیس با کار اطلاعاتی، اعضای این باند سرقت را شناسایی کردند. فرمانده انتظامی استان یزد ضمن اشاره به هماهنگی قضایی، گفت: مأموران پلیس ۴ نفر از سارقان را که غریبومی هستند در مخفیگاهشان دستگیر و مقابلهی در اسرار عملی نیز از آنها کشف کردند و ۳ دستگاه خودرو که با پلاک جعلی در حال تردد بود توقیف شد. سربراهن فرد خاطرنشان کرد: اعضای این باند که سابقه سرقت های متعدد در شهرهای مختلف کشور را در برونده خود دارند به ۱۹ فقره سرقت منزل به ارزش ۸۰ میلیارد ریال اعتراف کردند و پس از تشکیل پرونده به دادسرا معرفی شدند. وی در ادامه یادآور شد: با تلاش کارآگاهان پلیس آگاهی استان یزد در سال جاری چندین باند مهم سرقت متلاشی شده است.

برگزاری طرح قاضی مدرسه در دبیرستان دخترانه سما زاهدان

(دبیر ختله قاضی مدرسه مستقر در آاره کل آموزش و پرورش استان سیستان وبلوچستان)

مدیرکل اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی خوزستان در اختتامیه جشنواره نمایشنامه خوانی و اجراخوانی مقاومت دزفول:

دزفول میزبان رویدادهای کشوری و بین‌المللی در حوزه‌ی فرهنگ و هنر است

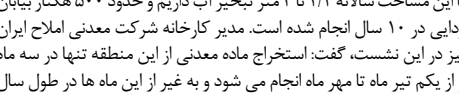
گفت: اگر گره‌ای برای هنرمندان به وجود آمد با همکاری و همدلی همه مدیران را حل کنیم یا به قول معروف مانع یکدیگر نباشیم و چوب لای چرخ همدیگر نگذاریم. وی افزود: وقتی تاریخ استان خوزستان را نگاه کنیم چه

مدیرعامل شرکت معدنی املاح ایران :

حفظ اکوسیستم از اولویت های شرکت معدنی املاح ایران است

به دلیل مهاجرت پرندگان با توافقنامه صورت گرفته با محیط زیست هیچ گونه برداشتی انجام نمی شود. مسعود رضوانی افزود: این شرکت در زمان استخراج کمترین آسیب را به محیط زیست دارد و به دلیل دارا بودن تقریباً ۲۵ تا ۴۵ درصد طوطب تولید یزرگ درنیم که خاصیت سولفات سدیم جذب آب دارد و طبق بررسی ستاد مبارزه با یزرگ‌دهای سازمان محیط زیست، عمده یزرگ‌دهای موجود مربوط به حاشیه تالاب است. وی در ادامه افزود: در بحث فرآوری هیچ گونه ماده شیمیایی و خطرناکی اضافه نمی شود و تمام مراحل، فرایند فیزیکی دارند و این شرکت طبق پایشهای فصلی محیط زیست در لیست تولید آینده قرار نگرفته است. رضوانی در پایان به مسئولیت های اجتماعی شرکت اشاره کرد و گفت: مرمت بازسازی و اسفالت جاده دسترسی به روستاهای طرمزد، ایزهان و آب خارنه به طول ۸ کیلومتر، مشارکت در بازسازی معابر روستایی ارغان و طرمزد، مسامعت در بازسازی مسجد واحداث حسینیه در روستاهای اطراف، مشارکت در ساخت دبستان نیک اندیشان، مشارکت در احداث بوستان روستای طرمزد، لاجرین بستر رودخانه موت آباد، مسامعت در تأمین پمپ آب و تجهیز و ترمیم تجهیزات برقی و مسامعت روستای ساروق و کیمچان جهت تعریض محورهای اصلی بخش های کوچکی از طرح های بزرگ اجرایی می باشد.

مدیرعامل شرکت معدنی املاح ایران :

رابطه با میزان برداشت از تالاب میقان ارکافزود: ۱۲۰ کیلومتر مربع کل

مجموعه تالاب تنها حدود ۴ کیلومتر برداشت میشود و این در حالی است که

با این مساحت سالانه ۴/۲ تا ۳ متر تبخیر آب داریم و حدود ۵۰۰ هکتار بیابان

زایبی در ۱۰ سال انجام شده است. مدیر کارخانه شرکت معدنی املاح ایران

نیز در این نشست، گفت: استخراج ماده معدنی از این منطقه تنها در سه ماه

و از یکم تیر ماه تا مهر ماه انجام می شود و به غیر از این ماه ها در طول سال

افتتاح ساختمان اداری، آموزشی و کارگاهی آموزشکده دختران زاهدان در آستانه روز دانشجو

می توانند در جذب نیروهای مهارتی مورد نیاز از دانشگاه بسیار موثر باشند. از سویی دیگر زمینه اصلاح سرفصل‌های آموزشی در هر استان را تعیین می کنند و حتی می تواند منجر به بورس دانشجویان ما از سوی صاحبان صنایع شود. دکتر زمانی ضمن اشاره به آمار دانشجویان، مراکز آموزشی، کارگاههای موجود، حمایت مراجع بالادستی را یک ضرورت فزود و افزود: ایجاد اشتغال و امنیت پایدار رابطه دوسویه دارند که در نهایت باید به توسعه یافتگی منجر شود و این امر نیازمند تلاش و همت همه عزیزان و حمایت مسئولین کشور است و اگر این حمایت‌ها در راستای افزایش کمی و کیفی صورت گیرد، یقیناً منابع برای جذب نیروهای تکنیسین این دانشگاه صف خواهند کشید. دکتر زمانی در بخش پایانی سخنان خود افزود: حمایت از دانشگاه ملی مهارتی صرف هزینه نیست و این بهترین سرمایه‌گذاری خواهد بود و تقویت این دانشگاه کوتاه‌ترین مسیر برای اشتغال جوانان این مرز و بوم است. دکتر زمانی و هیئت همراه در این برنامه از فضای آموزشی و فرهنگی این آموزشکده بازدید بعمل آوردند.

مک نماید. دکتر زمانی در بخش دیگری از سخنان خود ضمن اشاره به انجام پنج کنسرسیونم افزود: این کنسرسیونها در پنج استان شروع شده است و

با کسب ۵ رتبه برتر حاصل شد:

درخشش گروه صنعتی پارس ساختار در جشنواره انتشارات روابط عمومی

رتبه اول بخش پوستر و رتبه سوم اینفوگرافیک جوایزی است که دفتر ارتباطات و رسانه ای گروه صنعتی پارس ساختار در نوزدهمین جشنواره ملی انتشارات روابط عمومی کسب کرد

دکتر وحید خوش رزق، مدیر ارتباطات و رسانه ای گروه صنعتی پارس ساختار نیز در این رویداد معتبر کشور، جایزه ویژه ۲۰۲۴ بهترین متن‌های روابط عمومی را دریافت کرد و با لوح سپاس ویژه جشنواره از نقش ارزنده مدیریتی وی تقدیر به عمل آمد.

انجمن صنفی سرباستان روابط عمومی برگزار شد. (سرباستی) روزنامه در استان آذربایجان شرقی، توقیف حاصله را به آقای دکتر وحید خوش رزق و نیز مدیریت گروه صنعتی پارس ساختار و همچنین کارکنان واحد روابط عمومی این گروه صنعتی پیشرو و موفق، تبریک عرض می نمایند.

مدیرعامل شرکت آب و فاضلاب عنوان کرد:

آذربایجان شرقی از استان‌های پیشرو در تأمین آب پایدار

پایدار بهره‌مند شوند. وی اضافه کرد: طرح های متعددی برای ایجاد و تقویت زیرساخت‌های آبرسانی در حال اجراست که به زودی شاهد تحولی چشمگیر در مناطق روستایی خواهیم بود. وی به اهمیت مدیریت منابع آب تأکید کرد و گفت: بهره‌برداری بهینه از تأسیسات موجود و اجرای طرح‌های نوین، نه تنها دسترسی مردم به آب پایدار را تضمین می‌کند، بلکه زمینه‌ساز توسعه اقتصادی و بهبود معیشت روستاییان خواهد شد. وی همچنین گفت: آذربایجان شرقی در حال تبدیل شدن به یکی از استان‌های پیشرو در تأمین آب پایدار است. به گفته وی، برنامه‌ریزی و اجرای پروژه‌های زیربنایی، نشان‌دهنده عزم جدی استان آذربایجان شرقی برای توسعه عادلانه اجتماعی در حوزه آبرسانی است.

مقام مسئول اظهار کرد: با پوشش بخش عمده‌ای از جمعیت شهری و روستایی آذربایجان شرقی در تأسیسات آبرسانی، این استان به سوی تکمیل پروژه‌های آبرسانی و تحقق آب پایدار برای تمام روستاهای خود حرکت می‌کند. وی افزود: آذربایجان شرقی حدود چهار میلیون و ۲۰۰ هزار نفر جمعیت دارد که سه میلیون نفر آن در ۷۴ شهر بوده و یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر آن در مناطق روستایی ساکن هستند. وی ادامه داد: یک میلیون روستایی به صورت مستقیم زیر پوشش آب و فاضلاب بوده و ۲۰۰ هزار نفر ساکن در روستاهای کم جمعیت تحت پوشش آب و فاضلاب نیستند. وی با اشاره به اولویت طرح های آبرسانی روستایی، اظهار کرد: هدف ما این است که حتی دورافتاده‌ترین روستاهای استان نیز از نعمت آب

روابط عمومی شرکت گاز استان البرز خبر داد:

کنترل و ارزیابی ۴۵ خودرو در دو نوبت در نیمه نخست سال ۱۴۰۳

کرج –خیرنگار فرصت امروز: به گزارش روابط عمومی شرکت گاز استان البرز، کارنر ایمانی فولادی، مدیرعامل این شرکت، از بازدید دوره‌ای ۴۵ خودروی شرکتی خبر داد و گفت: «هر آلسی بازنامه‌ریزی‌های آماد شده، هر ۶ ماه یک بار باید از تمامی خودروهای شرکتی بازدید به عمل آید. خوشبختانه، واحد خودرویی این شرکت موفق شد است تا پایان فصل تابستان، این بازدیدها را به طور کامل انجام دهد.» وی با تاکید بر اینکه در نیمه نخست سال علاوه بر بازدید از دستگاه کمپرسور و موتورهای برق شرکتی هم بازدید شده، افزود: «در ۶ ماهه نخست سال ۱۴۰۳، تمامی ۴۵ خودروی این شرکت تحت بررسی دقیق قرار گرفتند که این بازدید شامل ارزیابی لوازم خودروی و جابجی مانند جک زاپس و کیسول خاموش‌کننده همچنین بررسی وضعیت بنده و داخل خودرو، وضعیت فن و نوظات کلی خودروها بود.» مدیر عامل شرکت گاز استان البرز تأکید کرد: «هدف ما از این بازدیدها، اطمینان از ایمنی و کارایی خودروها در انجام وظایف محوله و ارائه خدمات بهتر به مشترکان است، به همین دلیل نظارت مستمر بر

وضعیت فنی و تجهیزات خودروها از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.» ایمانی فولادی خاطرنشان کرد: «هر شرکت گاز استان البرز با تعهد به حفظ ایمنی و کیفیت در تمامی فعالیت‌های خود، همواره در تلاش است تا استانداردهای لازم را رعایت کند و به بهترین شکل ممکن به خدمت‌رسانی ادامه دهد.» وی ادامه داد: بررسی و انتخاب تجهیزات لوازم جابجی جدید و پیشرفته برای خودروها به‌منظور ایمنی و کارایی، برگزاری دوره‌های آموزشی برای کارکنان در زمینه استفاده بهینه از تجهیزات و نگهداری خودروها، ایجاد سیستم‌های نظارتی برای ارزیابی وضعیت تجهیزات و شناسایی نیازهای بهبود، به‌کارگیری فناوری‌های جدید مانند سیستم‌های GPS و نرم‌افزارهای مدیریت ناوگان برای بهبود عملکرد و مدیریت بهتر خودروها، طراحی برنامه‌های منظم برای نگهداری و تعمیر خودروها به‌منظور جلوگیری از خرابی‌های ناگهانی و دریافت نظارت و پیشنهادات از کارکنان و کاربران خودروها برای شناسایی نقاط ضعف و بهبود آن‌ها برنامه های واحد حمل و نقل شرکت گاز استان البرز برای بهبود تجهیزات خودروها در آینده است.

سید حسین رضویان عضو شورای اسلامی شهر رشت:

هر چقدر در روز رشت و هفته ای که متناسب با این روز است برای همدلی و نشاط مردم هزینه شود ارزشمند است

داخلی و خارجی به رشت گوشه ای از بهبود وضعیت اقتصادی مبتنی بر امر گردشگری برای شهروندان باشند. عضو شورای شهر با اشاره به ظرفیتهای موثر شرکت‌های گردشگری گفت: در هماهنگی های هفته بزرگداشت رشت از ظرفیت شرکت ها و آژانس های گردشگری برای برپایی تورها به ویژه تفرهای خارجی استفاده شود. وی با تقدیر از شهرداری رشت در رشت تفرهای بین برنامه های متنوع از هفته بزرگداشت روز رشت گفت:بابت برنامه ریزی مناسب و پیش بینی اقدامات متنوع توسط شهرداری رشت در بزرگداشت روز رشت تشکر میکنم اما مایبست توجه داشته باشیم این

رشت – زهرا رزازاده : به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل شورای اسلامی شهر رشت، سید حسین رضویان عضو شورای اسلامی شهر رشت در جلسه علنی این شورا گفت:

هر چقدر در روز رشت و هفته ای که متناسب با این روز است برای همدلی و نشاط مردم هزینه شود ارزشمند است. وی افزود: اساساً در دنیا با برگزاری ایونت ها و رویداد ها بدینال ایجاد جذابیت و جلب توجه گردشگران داخلی و خارجی هستند. یکایک دستگه‌های متولی و نیز شهرداری رشت می‌بایست بیش از پیش به این امر توجه داشته و با برنامه ریزی مناسب برای کشاندن گردشگران

آیا ۴ روز کار در هفته جواب می‌دهد؟

نویسنده: علی آل علی

فکر کنید روزهای کاری‌تان فقط چهار روز در هفته باشد. دیگر خبری از روزهای طولانی کاری و خستگی‌های بی‌پایانی نیست. شاید به نظر بیاید این ایده از دل یک رمان علمی-تخیلی بیرون آمده، اما حقیقت این است که چند دهه کار و تلاش مداوم، ذهنیت ما را درباره مفهوم کار تغییر داده است. آیا واقعا نیازی هست که مثل اجدادمان، شانه به شانه زمین را شخم بزنیم یا روی میزهای اداری عرق بریزیم؟

ایده چهار روز کار در هفته، اولین بار توسط نظریه‌پردازان اقتصادی و متخصصان بهره‌وری مطرح شد. این ایده به زبان ساده می‌گوید: «کار کمتر، زندگی بهتر.» اما آیا واقعا می‌شود از کار کاست و همچنان موفق بود؟ آیا می‌توان از تنش‌های معمول هفتگی فرار کرد و در عین حال، بهره‌وری را حفظ کرد؟

مثال‌های واقعی نشان می‌دهد که این ایده آنقدرها هم خیالی نیست. کشورهایی مثل ایسلند و ژاپن آزمایش‌هایی در این زمینه انجام داده‌اند و نتایج آن حیرت‌انگیز بوده است. کارمندان شادتر، خلاق تر و حتی شرکت‌ها سودآورتر شده‌اند، اما با این حال همه چیز به این سادگی نیست.

به هر حال، بحث درباره هفته‌ای چهار روز کار چیزی

بی‌پایان ارزش تلقی می‌شود، بحث کاهش روزهای کاری می‌تواند رنگ خطری برای بعضی مدیران و شرکت ها باشد. آیا می‌توان توقع داشت که همه صنایع و کسب وکارها از این الگو پیروی کنند؟

در دنیای مدرن، جایی که کار شبانه‌روزی و رقابت بررسی این موضوع باید زوایای مختلف آن از مزایا تا معایبش را با دقت تحلیل کنیم. حالا وقت آن رسیده که ببینیم این ایده، معجزه ای برای زندگی بهتر است یا یک خیال خوش؟

مزایای هفته‌ای ۴ روز کار

آیا واقعا چهار روز کار در هفته ارزشش را دارد؟ این سوالی است که ما در این بخش سعی می‌کنیم جوابی کلیدی برای آن پیدا کنیم. پس با ما همراه باشید تا مزایای این رویکرد تازه و صداالبته مشکوک را زیر ذره بین ببریم.

افزایش بهره‌وری و خلاقیت

فکر کنید یک هفته کامل دارید، اما فقط چهار روزش را کار می‌کنید. بقیه‌اش برای استراحت، تفریح و حتی دنبال کردن علایق شخصی است. خب نتیجه؟ یک ذهن تازه و شاداب که آماده است مشکلات را بهتر حل کند و کارها را سریع‌تر به نتیجه برساند.

براساس گزارش موسسه هاروارد بیزینس ریویو، تحقیقات در ایسلند نشان داد که کاهش روزهای کاری به معنای کاهش بهره‌وری نیست، بلکه برعکس کارکنان متمرکزتر شدند. وقتی زمان کاری محدود باشد، آدم‌ها کمتر وقت‌شان را تلف می‌کنند. دیگر خبری از چرخیدن بی‌هدف در شبکه‌های اجتماعی وسط کار یا جای‌های طولانی در آشپزخانه دفتر نیست.

در محیط های خلاقانه، مثل شرکت‌های طراحی یا تبلیغات، ایده‌های جدید و خلاقیت بیشتر از همیشه جریان پیدا می‌کند. وقتی ذهن از فشار کار دائمی آزاد باشد، توانایی پردازش ایده‌های نو افزایش می‌یابد. درست مثل وقتی که زیر دوش یک ایده عالی به ذهن‌تان خطور می‌کند!

البته این فقط مربوط به کارکنان نیست. مدیران

هم از این تغییر نفع می‌برند. آنها وقت بیشتری برای برنامه‌ریزی استراتژیک و بهبود فرآیندها دارند. به

این ترتیب، تصمیم‌گیری‌ها هم عاقلانه‌تر و اثربخش‌تر می‌شود.

نکته جذاب دیگر این است که این بهره‌وری بیشتر، باعث کاهش هزینه‌ها برای شرکت‌ها می‌شود. چون کارمندان با همان حقوق قبلی، بازده بیشتری دارند؛ به قول معروف «یک تیر و چند نشان».

بهبود سلامت جسمی و روانی

یکی از بزرگ‌ترین مشکلات روزهای کاری طولانی استرس، خستگی و فرسودگی شغلی است. چهار روز کار در هفته می‌تواند یک نسخه معجزه آسا برای کاهش این مشکلات باشد.

با سه روز تعطیلی در هفته، افراد وقت بیشتری برای ورزش، خواب کافی و رسیدگی به سلامت خود دارند.

دیگر نیازی نیست جمعه‌ها را به خواب طولانی برای جبران کم خوابی هفته اختصاص دهند. به جای آن، می‌توانند در طبیعت قدم بزنند یا حتی کلاس یوگا

بروند.

سلامت روانی هم بهبود چشمگیری پیدا می‌کند. زمانی که استرس کاری کم شود، احتمال بروز افسردگی یا اضطراب شغلی هم کاهش می‌یابد. تصور کنید زندگی در یک تعادل دلپذیر باشد؛ کمتر کار کنید، اما شادتر باشید.

از طرف دیگر، این تغییر حتی به کاهش هزینه‌های بهداشت و درمان هم کمک می‌کند. کارمندان سالم‌تر، کمتر بیمار می‌شوند و نیازی به مرخصی‌های استعلاجی طولانی‌مدت ندارند. البته، سلامت روانی به معنای بهتر شدن روابط شخصی هم هست. وقتی افراد وقت بیشتری با خانواده و دوستان بگذرانند، از حمایت عاطفی بیشتری برخوردار می‌شوند و احساس شادی بیشتری می‌کنند.

جذب و حفظ نیروی کار باکیفیت

در دنیای رقابتی امروز، شرکت‌ها همیشه به دنبال جذب بهترین استعدادها هستند. حالا فکر کنید که یک شرکت به هفته‌ای چهار روز کار ارائه دهد؛ آیا این جذابیت کافی برای جلب توجه نیروهای متخصص نیست؟

کارمندان جوان، به ویژه نسل‌های جدید مثل نسل زد بیشتر به تعادل کار و زندگی اهمیت می‌دهند. آنها به دنبال شغل‌هایی هستند که نه تنها درآمد مناسبی داشته باشد، بلکه به آنها امکان رشد فردی هم بدهد. کاهش روزهای کاری به شرکت‌ها کمک می‌کند تا در بازار استخدام، یک مزیت رقابتی قوی داشته باشند. این استراتژی حتی می‌تواند نرخ ترک شغل را کاهش دهد، چون وقتی کارمندان شاد و راضی باشند، کمتر به فکر ترک شرکت می‌افتند.

از طرف دیگر این الگو به ایجاد یک فرهنگ سازمانی جذاب هم کمک می‌کند. وقتی کارکنان بدانند که شرکت به سلامت و رفاه آنها اهمیت می‌دهد، احساس تعلق بیشتری پیدا می‌کنند و این تعلق باعث افزایش انگیزه و تعهد می‌شود. شرکت‌هایی که این مدل را اجرا کرده‌اند، گزارش داده‌اند که روحیه کارکنان به طرز چشمگیری بهبود یافته است و همه اینها، یعنی یک محیط کاری شادتر، با بهره‌وری بالاتر.

کاهش تاثیرات زیست محیطی

چهار روز کار در هفته به معنای کاهش رفت وآمد‌ها، مصرف انرژی و حتی تولید زباله‌های اداری است. این تغییر کوچک، می‌تواند تاثیرات بزرگی بر محیط زیست بگذارد. وقتی کارمندان کمتر به محل کار بیایند، ترافیک کاهش پیدا می‌کند. این یعنی آلودگی هوا کمتر می‌شود و شهرها نفس راحت‌تری می‌کشند. تصور کنید خیابان‌های آرام‌تر و هوای پاک‌تر؛ مگر همین آرزوی همیشگی ما نیست؟

از طرف دیگر، دفاتر اداری هم انرژی کمتری مصرف می‌کنند. چراغ‌های کمتر روشن، دستگاه‌های کمتری در حال کار؛ این‌ها یعنی کاهش هزینه‌ها برای شرکت ها و همچنین کمک به حفظ منابع طبیعی. حتی خود کارمندان هم با صرفه‌جویی در هزینه‌های رفت و آمد و زمان بیشتر برای استفاده از حمل و نقل عمومی یا دوچرخه‌سواری، سبک زندگی پایداتری پیدا می‌کنند. کاهش تاثیرات زیست محیطی یکی از آن مزایایی است که همه ما، از شرکت‌ها گرفته تا جامعه، از آن سود می‌بریم. به این ترتیب، می‌توانیم در کنار بهبود کیفیت زندگی، به فکر آیندگان هم باشیم.

معایب هفته‌ای ۴ روز کار

اگر با مرور صرف مزایای چهار روز کار در هفته عاشق این الگو شده‌اید، باید کمی محتاط‌تر قدم بردارید. هرچه باشد، تمام استراتژی‌ها و ایده‌های نوآورانه یک سوی تاریخ هم دارند. ما در ادامه سعی می‌کنیم سوی تاریک هفته‌ای چهار روز کار را با شما در میان بگذاریم. پس با ما همراه باشید تا نکات کلیدی در این رابطه را مرور کنیم. آن وقت دفتر تصمیم‌گیری بندری در قبال این استراتژی پیدا خواهید کرد.

کاهش بهره‌وری در صنایع حساس

هرچند ایده چهار روز کار در هفته در برخی از صنایع جواب می‌دهد، اما برای صنایعی که نیاز به فعالیت دائمی دارند، می‌تواند معضل‌ساز باشد. مثلا بیمارستان ها، نیروگاه‌های برقی یا خطوط تولید کارخانه‌ها نمی‌توانند به راحتی این الگو را اجرا کنند.

در این صنایع حتی یک ساعت توقف ممکن است باعث خسارت‌های بزرگ شود. اگر روزهای کاری کاهش پیدا کند، باید شیفت‌های بیشتری تعریف شود، که این یعنی هزینه‌های اضافی برای استخدام نیروی کار یا افزایش فشار بر کارکنان موجود.

مشکل دیگر این است که بعضی مشاغل به مهارت‌های تخصصی بالایی نیاز دارند و جایگزین کردن نیروی انسانی در این مشاغل سخت است. این یعنی کارکنان موجود باید فشار بیشتری را تحمل کنند، که می‌تواند بهره‌وری و کیفیت کار را کاهش دهد. حتی در صنایعی که این مدل عملی است، ممکن است کارکنان برای جبران زمان کمتر کارها را سریع‌تر و بی‌دقت‌تر انجام دهند. این شتاب زدگی می‌تواند به کاهش کیفیت خدمات یا محصولات منجر شود.

برای کسب و کارهایی که به مشتریان خدمات ۲۴ ساعته ارائه می‌دهند، کاهش روزهای کاری ممکن است به نارضایتی مشتریان بینجامد. آیا مشتری حاضر است منتظر بماند، فقط به این دلیل که کارمندان شما یک روز اضافه تعطیلی دارند؟

افزایش هزینه‌ها برای شرکت‌ها

ممکن است چهار روز کار در هفته به کاهش هزینه‌های عملیاتی کمک کند، اما همیشه اینطور نیست. در واقع برای برخی شرکت‌ها، اجرای این الگو ممکن است هزینه‌های بیشتری به همراه داشته باشد. اگر کارمندان برای جبران زمان کمتر مجبور باشند ساعات بیشتری در روز کار کنند، احتمالا به حقوق و مزایای بیشتری نیاز خواهند داشت. این افزایش هزینه، به ویژه برای شرکت‌های کوچک، می‌تواند چالش‌برانگیز باشد. بعضی از شرکت‌ها ممکن است مجبور شوند برای حفظ بهره‌وری، نیروی کار بیشتری استخدام کنند. این یعنی هزینه‌های اضافی برای آموزش، مدیریت و حتی تجهیزات کاری جدید.

همچنین در مواردی که مشتریان نیاز به خدمات دائمی دارند، کاهش ساعات کاری ممکن است به کاهش درآمد منجر شود. برای مثال، در یک فروشگاه، اگر فقط چهار روز در هفته باز باشد، احتمالا فروش کمتری خواهد داشت. از سوی دیگر، تغییرات ساختاری و برنامه‌ریزی برای اجرای این الگو ممکن است زمانبر و پرهزینه باشند. آیا همه شرکت‌ها آمادگی لازم برای چنین تحولی را دارند؟

ناهماهنگی با بازارهای جهانی

در دنیای امروز که همه چیز به هم متصل است، هماهنگی با زمان‌بندی بازارهای جهانی یک ضرورت است. حالا تصور کنید که شما چهار روز در هفته کار می‌کنید، اما همکاران و شرکای تجاری شما در کشورهای دیگر همچنان پنج یا حتی شش روز کار می‌کنند. این‌ناهماهنگی ممکن است باعث کاهش سرعت پاسخ‌دهی و تعاملات بین‌المللی شود. اگر مشتریان یا تأمین‌کنندگان شما در انتظار پاسخ بمانند، احتمالا ترجیح می‌دهند با شرکت‌هایی کار کنند که سریع‌تر پاسخ می‌دهند.

برای شرکت‌هایی که در بازارهای رقابتی فعالیت می‌کنند، کاهش روزهای کاری ممکن است به معنای از دست دادن فرصت‌های تجاری باشد. در تجارت، حتی چند ساعت تأخیر می‌تواند تفاوت بزرگی ایجاد کند. مشکل دیگر این است که اگر سایر شرکت‌ها به این الگو بایبند نیاشند، ممکن است شما عقب بمانید. رقبا ممکن است از این فرصت استفاده کنند و در زمانی

که شما تعطیل هستید، بازار را در دست بگیرند. برای شرکت‌هایی که به صادرات و واردات وابسته‌اند، هماهنگی با برنامه‌ریزی جهانی یک چالش بزرگ خواهد بود. آیا می‌توان در چنین شرایطی به راحتی به الگوی چهار روز کار در هفته پایبند بود؟

ایجاد فشار روانی بیشتر بر کارکنان

هرچند کاهش روزهای کاری به نظر می‌رسد که استرس را کاهش می‌دهد، اما در عمل ممکن است نتیجه برعکس داشته باشد. اگر کارکنان مجبور شوند در چهار روز کاری، همان حجم کار پنج روزه را انجام دهند، احتمالا تحت فشار بیشتری قرار خواهند گرفت.

این فشار می‌تواند باعث شود کارکنان احساس کنند که همیشه در حال دویدن هستند، بدون هیچ فرصتی برای تنفس. به جای کاهش استرس، این مدل ممکن است منجر به افزایش فرسودگی شغلی شود.

همچنین، وقتی کارمندان در چهار روز باید کار بیشتری انجام دهند، ممکن است کیفیت کار کاهش یابد. تمرکز کمتر و تصمیم‌گیری‌های شتاب زده، تنها بخشی از مشکلات احتمالی است.

برای برخی از کارکنان، کاهش روزهای کاری به معنای کاهش ارتباط اجتماعی با همکاران است. این مسئله می‌تواند حس تعلق و تعاملات مثبت در محیط کار را کاهش دهد. در نهایت، اگر این فشارها به درستی مدیریت نشود، ممکن است کارکنان احساس کنند که زندگی کاری‌شان به جای بهتر شدن، سخت‌تر شده است و این، دقیقا چیزی است که ما نمی‌خواهیم!

سختن پایانی

ایده هفته‌ای چهار روز کار، شاید در نگاه اول مانند رویایی دست‌نیافتنی به نظر برسد، اما شواهد نشان می‌دهد که این مدل کاری می‌تواند انقلابی در تعادل کار و زندگی ایجاد کند. با بهره‌وری بیشتر، سلامت بهتر و حتی کاهش اثرات زیست محیطی، این الگو به عنوان یک راه حل جذاب برای بهبود کیفیت زندگی کاری کارکنان مطرح شده است. البته، جذابیت این ایده بستگی زیادی به نوع صنعت و ظرفیت سازمان‌ها برای مدیریت تغییرات دارد.

با این حال، هر نوآوری چالش‌های خودش را دارد. از مشکلات هماهنگی با بازارهای جهانی گرفته تا احتمال افزایش فشار روانی بر کارکنان، این مدل کاری برای همه کسب وکارها مناسب نیست. موفقیت آن به برنامه‌ریزی دقیق و مدیریت هوشمندانه نیاز دارد. شرکت‌ها باید بررسی کنند که آیا این تغییر با اهداف و ساختارشان همخوانی دارد یا خیر.

در پایان، هفته‌ای چهار روز کار چیزی فراتر از یک تغییر تقویمی است؛ این ایده نشان‌دهنده تغییر در نگاه به کار، زندگی و بهره‌وری است. اگرچه نمی‌توان آن را راه حلی جادویی برای همه مشکلات دانست، اما برای سازمان‌هایی که به دنبال جذب و حفظ نیروی کار گامی جسورانه به سوی آینده‌ای روشن‌تر باشد.

من و همکارانم در روزنامه فرصت امروز امیدواریم نکات مورد بحث در این مقاله کمکی هرچند کوچک به شما برای آشنایی با ایده چهار روز کار در هفته کرده باشد. مثل همیشه اگر سوالی درباره نکات مورد بحث در مقاله داشتید، کارشناس های ما آماده تعامل با شما هستند. پس تعارف را کنار گذاشته و با ما در ارتباط باشید.

منابع:

https://www.forbes.com/sites/the-hidden-/۰۳/۱۰/۲۰۲۴/benjaminlaker-day-workweek-and-its-۴-costs-of-the-truce-of-the-pact
https://www.weforum.org/surprising-benefits-four-/۱۰/۲۰۲۳/stories/day-week